

Ενοριακή

ΕΥΛΟΓΙΑ

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ
ΙΕΡΟΥ ΝΑΟΥ
ΑΓ. ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΠΕΥΚΑΚΙΩΝ
ΑΘΗΝΩΝ

Έτος Η΄
ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2009
Άριθ. Φύλλου 89

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	Σελίς
01. Ἡ Ἁγία Γραφή δέν ἀπαγορεύει τόν ὄρκο. (π. Β. Θ. Β.)	239
02. «Ἐναπνέοντα πτώματα τῆς ἀριστερᾶς» ἐπιδιώκουν νά ἐπιβάλλουν στήν Ἑλλάδα ἀθεϊστικό καθεστώς. (π. Πασχάλης Γρίβας)	247
03. Τά Νέα τοῦ Ἐνοριακοῦ Φιλοπτώχου (π. Γ. Χάας)	251
04. Τά Ἱερά Μυστήρια κατήντησαν μαρτύριο γιά τούς Ἱερεῖς. (π. Γεώργιος Χάας)	252
05. Οὔτε στό σακκί οὔτε στό σακκούλι (Νιν. Βολουδάκη)	255
06. Παράδοξα καί παράλογα τοῦ Κορανίου (Α. Τ.)	256
07. Ὁ Κεφάλ Ἀτατούρκ μιλάει γιά τό Κοράνιο.	258
08. Ἡ τέχνη ὡς μνημεῖο χωρισμοῦ τοῦ ἀνθρώπου ἀπό τόν Θεό (π. Σαβατιέ Μπαστοβόϊ)	259
09. Ἀποστάγματα ὁμιλιῶν μέ θέμα τίς «Ἐξομολογή- σεις» τοῦ Ἁγ. Λύγουστίνου. (Ἰ. Α. Μανωλάκη)	263
10. Ὁ κοσ Κάποιος καί ὁ κοσ Τίποτα (Νιν. Βολουδάκη)	266
11. Ἐνοριακές θιδήσεις	267

ἐνοριακή **ΕΥΛΟΓΙΑ**

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ Ἰ. ΝΑΟΥ ΑΓ. ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΠΕΥΚΑΚΙΩΝ
(Ἰ. Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν)

Ἀσκληπιοῦ 38 (Ἀθήνα) Τ.Κ.106.80 Τηλ.:2103612449-Fax:2103627037

www.agnikolaos.gr

Ἐπεύθυνος Συντάξεως: π. Βασίλειος Ε. Βολουδάκης

ΔΙΑΝΕΜΕΤΑΙ ΔΩΡΕΑΝ - ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ ΔΕΚΤΕΣ

Ἐπιτρέπεται ἡ μέ ὁποιοδήποτε τρόπο ἀναδημοσίευση τῶν ἄρθρων
τοῦ περιοδικοῦ μας **μέ τήν ἀπαραίτητη προϋπόθεση** νά ἀναγράφεται
στήν ἀναδημοσίευση ἡ πηγή προελεύσεώς τους καθώς καί ὀλόκληρο
τό ὄνομα τοῦ συντάκτου τους καί ὄχι μόνο τά ἀρχικά του, μέ τά
ὁποῖα τυχόν δημοσηεύεται στο τεῦχος μας.

ΧΟΡΗΓΟΣ ΤΕΥΧΟΥΣ: ΕΚΔΟΣΕΙΣ «ΥΠΑΚΟΗ»

Η ΑΓΙΑ ΓΡΑΦΗ ΔΕΝ ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΙ ΤΟΝ ΟΡΚΟ

Η πρόσφατη όρκωμοσία της νέας Κυβερνήσεως έφερε πάλι στην επικαιρότητα τό θέμα του όρκου. Σέ μιά ένορχηστρωμένη από άντιχριστιανικούς κονδυλοφόρους προσπάθεια έγινε εύθεια επίθεση κατά του ιερού έθους της όρκωμοσίας των μελών του Έλληνικού Κοινοβουλίου καί αναζωπυρώθηκε ή συζήτηση ενός θέματος πού ή Όρθοδοξία έχει επίλυσει τελεσίδικα, μέ αποτέλεσμα ό πολός κόσμος, πού έχει χάσει τήν σχέση του μέ τήν Όρθόδοξη πνευματικότητα, νά επηρεασθῆ, νά συγκατανεύσει καί έν τέλει νά επιζητήσει τήν κατάργηση του όρκου.

Είναι χαρακτηριστική ή πρόσφατη περίπτωση μιās μεγάλης εφημερίδος της Κυριακής 25 Όκτωβρίου, ή όποία φιλοξένησε πολλά άρθρα -κληρικῶν καί λαϊκῶν- μέ θέμα τόν όρκο, στά όποια άρθρα όλοι, πιστεύοντες καί μή πιστεύοντες, κατέληξαν στό όμόφωνο συμπέρασμα ότι πρέπει νά καταργηθῆ ό όρκος!

Τό παράδοξο είναι ότι στην λογικοφανή βαττολογία ένεπλάκησαν καί εκκλησιαστικά πρόσωπα, τά όποια έν γνώσει τους ή έν άγνοία τους (ό Θεός οίδεν) έγιναν “νεροκουβαλητές” της άντιχριστιανικής κουστωδιάς.

Οί συζητήσεις περί του όρκου χρονολογούνται έδῶ καί πολλές δεκαετίες, πολλοί δέ Πνευματικοί δέν δίστασαν κατά τό παρελθόν νά επιβάλλουν μεγάλα πνευματικά επιτίμια σέ χριστιανούς για τό λόγο καί μόνο ότι παρεστάθησαν σέ δικαστήρια, άδιακρίτως του αν όρκίσθηκαν άληθῶς, εκλαμβάνοντες καί μόνη τήν παρουσία του χριστιανού στό δικαστήριο ως πνευματικά αξιόποινη πράξη, μέ αποτέλεσμα νά συμβάλλουν καί οί Πνευματικοί μέ τήν άδιακρισία τους αύτή στό νά πληθυνθῆ ή άνομία στην πατρίδα μας καί νά γίνουν περισσότερο άδίστακτοι οί παντός είδους πονηρευόμενοι, αφού πλέον είχαν τήν βεβαιότητα

ὅτι οἱ χριστιανοί, ἐμποδιζόμενοι ἀπό τόν ὄρκο, δέν θά διεκδικούσαν τό δίκαιό τους στά δικαστήρια.

Τό ἐντυπωσιακό εἶναι ὅτι τήν ἀθεολόγητη νοοτροπία τους ὑπέρ τῆς καταργήσεως τοῦ ὄρκου στηρίζουν –ὅπως ἰσχυρίζονται οἱ πολέμιοι τοῦ ὄρκου– στήν Ἁγία Γραφή, ἐνῶ κάθε ἄλλο παρά αὐτό ἡ Ἁγία Γραφή ὑποστηρίζει.

Συγκεκριμένα, στηρίζονται ἀποκλειστικά στά λόγια τοῦ Χριστοῦ, πού παρατίθενται στό Κατά Ματθαῖον Εὐαγγέλιο στούς στίχους 33 ἕως 37 τοῦ πέμπτου κεφαλαίου: «**Πάλιν ἠκούσατε ὅτι ἐρρέθη τοῖς ἀρχαίοις, οὐκ ἐπιορκήσεις, ἀποδώσεις δέ τῷ Κυρίῳ τούς ὄρκους σου. Ἐγώ δέ λέγω ὑμῖν μή ὁμόσαι ὅλως· μήτε ἐν τῷ οὐρανῷ, ὅτι θρόνος ἐστί τοῦ Θεοῦ· μήτε ἐν τῇ γῆ, ὅτι ὑποπόδιόν ἐστι τῶν ποδῶν αὐτοῦ· μήτε ἐν τῇ κεφαλῇ σου ὁμόσης, ὅτι οὐ δύνασαι μίαν τρίχα λευκήν ἢ μέλαιναν ποιῆσαι. Ἔστω δέ ὁ λόγος ὑμῶν ναί ναί, οὐ οὐ· τό δέ περισσόν τούτων ἐκ τοῦ πονηροῦ ἐστιν».**

Αὐτό τό ἀπόσπασμα τῶν λόγων τοῦ Χριστοῦ ὅπως δῆποτε ἐκφράζει μέ ἔμφαση ὅτι πρέπει νά προσέχη διαρκῶς ὁ ἄνθρωπος τά λόγια του στίς καθημερινές του συναλλαγές μέ τούς συνανθρώπους του καί νά μή λησμονῇ ὅτι ἔχει ἐλλιπῆ πνευματική ὄραση, πράγμα πού τόν ἐμποδίζει νά διακρίνη μέ ἀπόλυτο τρόπο τήν ἀλήθεια ἀπό τό ψεῦδος. Δέν ἐξαντλεῖ, ὅμως, ὁ λόγος αὐτός τοῦ Χριστοῦ ὀλόκληρη τήν Ἁγία Γραφή ὡς πρός τό θέμα τοῦ ὄρκου, διότι, τό ἀπόσπασμα αὐτό, δέν εἶναι ἡ μοναδική ἀναφορά τῆς Ἁγίας Γραφῆς στό θέμα τοῦ ὄρκου, οὔτε περιέχει τό ἀπόσπασμα αὐτό καθ' ἑαυτό τήν ἐρμηνεία καί τίς προεκτάσεις πού θέλει ὁ Θεός νά δώσει στό μέγα αὐτό θέμα. Ἡ ἐρμηνεία κάθε φράσεως τῆς Ἁγίας Γραφῆς δίδεται μέ ὀλόκληρη τήν Ἁγία Γραφή, Παλαιά καί Καινή Διαθήκη καί ὄχι αὐτοτελῶς ἀπό τήν ἴδια τή φράση. Ἰδιαιτέρως δέ πιστοποιεῖται ὁ νοῦς τῆς Ἁγίας Γραφῆς μέ τίς Πράξεις, δηλαδή τήν πρακτική τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων καί τήν ἐρμηνεία τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, ὅπως αὐτή φθάνει σέ μᾶς μέσα ἀπό «**τά πάγχρυσα στόματα τοῦ Λόγου**».

Πρέπει νά εἴμαστε πολύ προσεκτικοί στήν ἐξαγωγή συμπερασμάτων, ὅταν διαβάζουμε τήν Ἁγία Γραφή, ἀλλιῶς κινδυνεύ-

ουμε νά ἀπολυτοποιήσουμε μιά φράση εἰς βάρος τοῦ νοήματος τοῦ Θεοῦ Λόγου. Ὅπως, παραδείγματος χάριν, ἐάν ἀπολυτοποιήσουμε τήν προτροπή τοῦ Χριστοῦ «**μὴ κρίνετε, ἵνα μὴ κριθῆτε**» (Ματθ. 5,7) θά πρέπει νά ἀπενεργοποιήσουμε μέσα μας τή λειτουργία τῆς «κρίσεως», ἡ ὁποία, ὅμως **εἶναι στοιχεῖο τοῦ «κατ' εἰκόνα»** πού ἐλάβαμε ἀπό τό Θεό. Ἄνθρωπος χωρίς «κρίση», εἶναι ἕνας ἄνθρωπος ἄνους πού δέν μπορεῖ νά ξεχωρίση τόν λόγο τοῦ Θεοῦ ἀπό τίς συμβουλές τοῦ διαβόλου, πού δέν μπορεῖ νά διακρίνη τό καλό ἀπό τό κακό.

Τό σωστό συμπέρασμα ἀπό τήν προτροπή αὐτήν τοῦ Χριστοῦ εἶναι ὅτι πρέπει νά γνωρίζουμε πῶς εἶναι προτιμότερο νά μὴ ἐκφέρουμε κρίση γιά τούς ἄνθρώπους, τόν χαρακτήρα καί τίς προθέσεις τους, γιατί ἡ κρίση τῶν περισσοτέρων ἀνθρώπων δέν ἔχει βάθος, δέν γίνεται μέ πνευματική ὄραση ἀλλά εἶναι ἐπιφανειακή καί ἐμπαθής. Αὐτό τό ἐπιβεβαιώνει ὁ ἴδιος ὁ Χριστός λέγοντας μέσω τοῦ Εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου στό κεφάλαιο 7, στ.24 «**μὴ κρίνετε κατ' ὄψιν, ἀλλά τήν δικαίαν κρίσιν κρίνατε**». Συγχρόνως, μᾶς ἀποκαλύπτει ὁ Χριστός, μέ τόν ἴδιο Εὐαγγελιστή, σέ ἄλλο σημεῖο, καί μιά ἄλλη διάσταση τοῦ ρήματος «κρίνω», πού σημαίνει «**καταδικάζω**»: «**Ἐάν τις μου ἀκούσῃ τῶν ρημάτων καί μὴ πιστεύσῃ, ἐγὼ οὐ κρίνω αὐτόν· οὐ γάρ ἦλθον ἵνα κρίνω τόν κόσμον ἀλλ' ἵνα σώσω τόν κόσμον**» (12,47). Καί πάλι σέ ἄλλο σημεῖο: «**Ἦμεῖς κατά τήν σάρκα κρίνετε· ἐγὼ οὐ κρίνω οὐδένα. Καί ἐάν κρίνω δέ ἐγώ, ἡ κρίσις ἡ ἐμή ἀληθής ἐστίν**». (8,15-16)

Αὐτά τά ἴδια κριτήρια πρέπει νά ἰσχύσουν καί στήν ἔρευνά μας γιά τό θέμα τοῦ ὄρκου, ἐάν θέλουμε νά ἀντλήσουμε τό πνεῦμα τοῦ ἁγίου Εὐαγγελίου. Γιατί σαφῶς τό πνεῦμα τοῦ Εὐαγγελίου δέν εἶναι ἡ κατάργηση τῶν ἐπιταγῶν τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης ἀλλά ἡ κατάργηση τῶν αὐθαιρέτων δοξασιῶν, μέ τίς ὁποῖες οἱ Γραμματεῖς καί οἱ Φαρισαῖοι εἶχαν ἐπιφορτίσει καί οὐσιαστικά εἶχαν ἀλλοιώσει τό Θέλημα καί τήν Ποιμαντική τοῦ Θεοῦ. Ὁ Χριστός δέν κατήργησε καμμιά, **ΑΠΟΛΥΤΩΣ ΚΑΜΜΙΑ** ἀπό τίς προσταγές τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης, γιατί ὁ Λόγος τοῦ Θεοῦ δέν μετατρέπεται, οὔτε τελειοποιεῖται καί πολύ περισσότερο δέν καταργεῖται. Ἐξ

ἄλλου αὐτό τό ἐδήλωσε ἀπερίφραστα ὁ Χριστός γιά νά μή ἔχουμε ἐπ' αὐτοῦ τήν παραμικρή ἀμφιβολία: «**Μή νομίσητε ὅτι ἦλθον καταλῦσαι τόν νόμον ἢ τούς Προφήτας· οὐκ ἦλθον καταλῦσαι ἀλλά πληρῶσαι**»! (Ματθ. 5,17).

Γι' αὐτό θά προσπαθήσουμε νά συλλαβίσουμε τήν Ἁγία Γραφή μέ τή βοήθεια τῶν Ἁγίων μας, γιατί μόνο συλλαβίζοντάς την μποροῦμε νά ἀποφύγουμε τά βιαστικά συμπεράσματα.

Κάνοντας ἔναρξη τοῦ ἀγιοσυλλαβισμοῦ μας, κρίνουμε ἀπαραίτητο νά ἐπισημάνουμε τά κίνητρα ὅλων ἐκείνων πού συνδυασμένα πολεμοῦν γιά τήν κατάργηση τοῦ ὄρκου ἀπό τή δημόσια ζωή τοῦ τόπου μας. Τά κίνητρα εἶναι προφανῆ: Ὁ ἀποχριστιανισμός τῆς πατρίδος μας καί ὄχι, βεβαίως, ἡ περιφρούρηση τοῦ κύρους τῆς Ἁγίας Γραφῆς, οὔτε τό ὄψιμο ἐνδιαφέρον ἀποχριστιανισμένων ἀνθρώπων γιά τήν περιφρούρηση τῆς πνευματικῆς ἀκεραιότητος τῶν χριστιανῶν! **Εἶναι πασιφανές ὅτι ζητοῦν τήν κατάργηση τοῦ ὄρκου γιά νά ἐξαλειφθῇ κάθε ἀναφορά στόν Θεό καί γιά νά ἐμποδισθῇ κάθε ἀνάμειξη τοῦ Θεοῦ στή ζωή τῶν ἀνθρώπων.**

Ὡστόσο, δημιουργεῖ πολλά ἐρωτηματικά καί ἡ μέθοδος πού χρησιμοποιοῦν κάποιοι λόγιοι Κληρικοί –μεγαλόσχημοι καί μικρόσχημοι– γιά νά καταδικάσουν τόν ὄρκο, χωρίς νά τοῦς ἀπασχολῇ ὅτι, τελικά, συμπράττουν ἐπί τοῦ πρακτέου μέ τοῦς ἐχθρούς τοῦ Χριστοῦ καί τῆς πνευματικῆς ζωῆς.

Δέν φαίνεται νά τοῦς ἀπασχολοῦν τά ἀρνητικά Ποιμαντικά ἀποτελέσματα πού θά προκύψουν ἀπό τήν τυχόν κατάργηση τοῦ Δημοσίου ὄρκου, γιατί ἔχουν στρέψει ἐξ ὀλοκλήρου τήν προσοχή τους στήν ἀποστήθιση καί κωδικοποίηση τῆς Θεολογίας καί ὄχι στήν βιωματική ἐφαρμογή της, ἀπό τήν ὁποία ἀντλοῦμε τήν βεβαιότητα γιά τήν ἀλήθεια ἢ τήν πλάνη τῶν πιστευμάτων μας. Ἄν κάναμε τόν κόπο νά ἐξετάσουμε τά πρακτικά ἀποτελέσματα τῶν τάχα θεολογικῶν ἐπιλογῶν μας, θά εἶχαμε διαπιστώσει ὅτι μεγάλο μέρος τῆς διαφθορᾶς τῶν σημερινῶν ἀνθρώπων ὀφείλεται στίς τάχα βαθυστόχαστες καί τάχα Πατερικές θεολογικές μας θεωρίες καί ἀπόψεις!

Ἄν κάναμε τόν κόπο νά ἀξιολογήσουμε τήν ἀποτελεσματικό-τητα τῆς Ποιμαντικῆς μας θά εἶχαμε διαπιστώσει ὅτι, μέ τήν τακτική πού ἀκολουθοῦμε, ὄχι μόνο ἀδυνατοῦμε νά διδάξουμε ὡς Ποιμένες τούς πολιτικούς ἀλλά καί ἀγόμεθα καί φερόμεθα ἀπό αὐτούς καί, οὐσιαστικά, οἱ πολιτικοί εἶναι αὐτοί πού μᾶς καθορίζουν τήν Ποιμαντική μας καί, κατά συνέπεια, καί τήν Ποιμαντική τοῦ λαοῦ μας. Αὐτή εἶναι καί ἡ ἐξήγηση τοῦ γιατί πολλοί Ποιμένες δέν ἀντιλαμβάνονται τί σημαίνει στήν πράξη ἡ ἀντικατάσταση τῆς ἐν Ὀνόματι τοῦ Θεοῦ διαβεβαιώσεως τῶν Δημοσίων Λειτουργῶν μέ τήν διαβεβαίωση τοῦ καθενός στή ... συνείδησή του(!), ἐνῶ ὅλοι γνωρίζουμε πώς οἱ περισσότερες συνειδήσεις στίς μέρες μας ἔχουν ταυτίσει ἀπόλυτα τό κακό μέ τό καλό, ἀφοῦ ἔχει γίνει πιά δημόσια ἀποδεκτό δόγμα ὅτι καλό εἶναι αὐτό πού ἐκφράζει καί ἀρέσει στόν καθένα!

Αὐτή ἡ ὑποτίμηση τῶν ποιμαντικῶν ἀποτελεσμάτων λειτούργησε ἀρνητικά στούς μέχρι σήμερα συνηγόρους τῆς καταργήσεως τοῦ ὄρκου καί, παρ' ὅτι εἶναι λόγιοι καί συγγραφεῖς θεολογικῶν πραγματειῶν, ἀποφεύγουν συστηματικά, ὅταν διαπραγματεύονται τό θέμα τοῦ ὄρκου, νά κάνουν διάκριση μεταξύ τοῦ ἐφάμαρτου ὄρκου, πού δίδεται σάν “ψωμοτύρι” στήν καθημερινή συναλλαγή καί συναναστροφή μεταξύ τῶν ἀνθρώπων, καί τοῦ ὄρκου πού δίδεται ἐνώπιον τῶν Κρατικῶν Ἀρχῶν.

Ἔτσι, χρησιμοποιοῦν πληθύν Πατερικῶν ἐδαφίων, ἰδίως τοῦ Ἀγίου Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου, πού ἀναφέρονται ἀποκλειστικά στούς ἐφάμαρτους ὄρκους, πού ἀνταλλάσσουν καθημερινά μεταξύ τους οἱ χριστιανοί, πράγμα τό ὁποῖο βεβαίως καί πρέπει νά καταδικάζουμε ὅλοι, διότι ἀποτελοῦσε καί ἀποτελεῖ μάστιγα τῆς πνευματικῆς ζωῆς καί κατάρα γιά τήν ψυχή καί τή συνείδηση τοῦ ἀνθρώπου. Τέτοιου εἴδους ὄρκοι δέν ἔχουν καμμιά θέση στή ζωή τοῦ χριστιανοῦ, διότι δέν πρέπει νά ἐνδιαφέρῃ τόν ἀληθινό χριστιανό ποιός θά τόν πιστέψῃ στίς καθημερινές ἀνθρώπινες σχέσεις ἢ συναλλαγές του, ἀφοῦ οἱ ἀνθρώπινες σχέσεις δέν δημιουργοῦνται μέ ὀρκωμοσίες, ἀληθινές ἢ ψεύτικες, ἀλλά μέ ἀπόλυτη ἐμπιστοσύνη τοῦ ἐνός στήν πνευματική καί ἠθική ἀκεραιότητα τοῦ ἄλλου. Ἐξ ἄλλου, δέν εἴμαστε ὑποχρε-

ωμένοι να υπολογίζουμε τό εάν και κατά πόσον ό όποιοσδήποτε μās πιστεύει ή μās άμφισβητεϊ, γιατί ό χριστιανός πρέπει να υπολογίξη τήν έπικοινωνία και τή σχέση μόνο με τους άνθρωπους εκείνους που άρκοϋνται στο «ναϊ ναϊ» και στο «ού ού».

Έάν, λοιπόν, έξακολουθήσουμε να συναγωνιζόμαστε στις παραθέσεις Πατερικων κειμένων, αντιπαραθέτοντες και κείμενα που δέν άπαγορεύουν τόν όρκο αλλά τόν εύνοοϋν, όπως λόγου χάριν διαβάσουμε στα Θεολογικά Έπη του Άγίου Γρηγορίου του Θεολόγου ότι «όρκος πίστωσης έμμέσω (=μέ τή μεσολάβηση) Θεω· τούτου δέ τήρησις τις ή εύορκία (= ό άληθής όρκος)» και ότι ή Άγία Γραφή «ού τόν όρκον καταλύει, ζητεϊ δέ τ' άληθη», τότε θά κάνουμε παράλληλες συζητήσεις χωρίς να άγγίξουμε τήν ούσία του θέματος που δέν είναι γενικά ό όρκος αλλά ό όρκος ένώπιον των Κρατικων Άρχων.

Άρα, για να συνεννοηθοϋμε μέσα στο πνεϋμα της Άγίας Γραφης πρέπει να περιορισθοϋμε αυστηρά στον όρκο ένωπιων των Δημοσιων Άρχων και να μη αναμειγνύουμε στη συζήτησή μας τους καθημερινούς όρκους μεταξύ των ανθρώπων, που δίδονται «στο πόδι» ή «στην καρέκλα», στην προσπάθεια για τήν μεταξύ τους επιβεβαίωση της άξιοπιστίας τους.

Ό όρκος ένώπιον των Δημοσιων Άρχων επέχει θέση όμολογίας πίστωσης. Διακηρύσσει ένώπιον ανθρώπων –που έχουν ή δέν έχουν δεσμούς με τή χριστιανική πίστη– ότι ό όρκιζόμενος αυτοδεσμεύεται με μεγαλύτερους περιορισμούς από αυτούς που άπαιτεϊ ή κρατική νομοθεσία, δεδομένου ότι με τήν όρκωμοσία αυτή μαρτυρεϊ ότι δεσμεύει τόν έαυτό του –πέραν των δεσμεύσεων των νόμων του Κράτους– και με τήν πνευματική δέσμευση του Νόμου του Θεοϋ.

Η όμολογία πίστωσης είναι και τεκμήριο άξιοπιστίας για εκείνους που δέν γνωρίζουν προσωπικά τόν όμολογοϋντα αλλά είναι και μία πνευματική εύκαιρία του όμολογοϋντος να συνειδητοποιήση ότι, ορατά μέν όμολογεϊ ένώπιον ανθρώπων, κατ' ούσίαν όμως όμολογεϊ ένώπιον του Θεοϋ, πράγμα τό όποιο τόν βοηθεϊ να άνοίξη τό στόμα του μετά συνέσεως και να περιορισθē εις «μόνην τήν άλήθειαν». Έάν ό επισήμως διδόμενος όρκος δέν

ἦταν μυσταγωγία καί πράξη ποιμαντικῆς, πού βοηθάει πνευματικά τόν ἄνθρωπο, δέν θά μᾶς ἔδιδε πρῶτος τό παράδειγμα τῆς ὀρκωμοσίας ὁ ἴδιος ὁ Θεός μέ τό νά ὀρκισθῆ στόν ἴδιο τόν Ἐαυτό Του, ἀφοῦ δέν ὑπάρχει κάποιος ἀνώτερος γιά νά ὀρκισθῆ: « Ἐκ γαστρός πρό ἑωσφόρου ἐγέννησά σε, ὤμοσε Κύριος καί οὐ μεταμεληθήσεται. Σύ ἱερεὺς εἰς τόν αἰῶνα κατά τήν τάξιν Μελχισεδέκ». (Ψαλμ. 109(110),3). Αὐτός ὁ ὄρκος-διαβεβαίωση τοῦ Θεοῦ ἐπιβεβαιώνεται καί μέ τόν Ψαλμό 130(131): « Ὦμοσε Κύριος τῷ Δαυίδ ἀλήθειαν καί οὐ μή ἀθετήσῃ αὐτήν» (στ.11).

Ἅποστολος Παῦλος μᾶς ἀναλύει τά λόγια αὐτά στήν πρὸς Ἑβραίους ἐπιστολή του: «Τῷ γάρ Ἀβραάμ ἐπαγγελιάμενος ὁ Θεός, ἐπεὶ κατ' οὐδενός εἶχε μείζονος ὁμόσαι, ὤμοσε καθ' ἑαυτοῦ ... ἄνθρωποι μὲν γάρ κατά τοῦ μείζονος ὁμνύουσι, καί πάσης αὐτοῖς ἀντιλογίας πέρας εἰς βεβαίωσιν ὁ ὄρκος ἐν ᾧ περισσότερον βουλόμενος ὁ Θεός ἐπιδειξάτω τοῖς κληρονόμοις τῆς ἐπαγγελίας τό ἀμετάθετον τῆς βουλῆς αὐτοῦ, ἐμεσίτευσεν ὄρκω, ἵνα διά δύο πραγμάτων ἀμεταθέτων, ἐν οἷς ἀδύνατον φεύσασθαι Θεόν, ἰσχυράν παράκλησιν ἔχωμεν οἱ καταφυγόντες κρατῆσαι τῆς προκειμένης ἐλπίδος». (6,13-18)

Ὁμοίως καί ὁ Ἅποστολος Πέτρος, ἀναφερόμενος στήν ὁμολογία τοῦ Δαυίδ γιά τή σάρκωση τοῦ Θεοῦ λέγει ὅτι «Προφήτης οὖν ὑπάρχων καί εἰδώς ὅτι ὄρκω ὤμοσεν αὐτῷ ὁ Θεός ἐκ καρποῦ τῆς ὀσφύος Αὐτοῦ τό κατά σάρκα ἀναστήσειν τόν Χριστόν καθίσει ἐπὶ τοῦ θρόνου Αὐτοῦ». (Πράξεις 2,30)

Ἅγιος Ἅποστολος Παῦλος δέν ἀρκεῖται μόνο στό νά ἀναφέρεται στόν ὄρκο τοῦ Θεοῦ ἀλλά κάνει καί ὁ ἴδιος πολλές φορές χρήση τοῦ ὄρκου-ὁμολογία, διαβεβαιώνοντας μέ αὐτόν τόν τρόπο τούς πιστούς μέσῳ τῶν Ἐπιστολῶν του: «μάρτυρα τόν Θεόν ἐπικαλοῦμαι ἐπὶ τήν ἐμήν ψυχὴν»(2Κορ.1,23), «μάρτυς γάρ μου ἐστίν ὁ Θεός, ᾧ λατρεύω ἐν τῷ πνεύματί μου» (Ρωμ.1,9), «μάρτυς γάρ μου ὁ Θεός ὅτι ἐπιποθῶ ὑμᾶς»(Φιλιπ.1,8), «οὔτε γάρ ποτε ἐν λόγῳ κολακείας ἐγεννήθημεν, καθὼς οἴδατε, οὔτε ἐν προφάσει πλεονεξίας, Θεός μάρτυς» (2Θεσ.2,5)

Τήν παράδοση τῆς ὀρκωμοσίας ἐνώπιον Θεοῦ καί ἀνθρώπων ὡς ὁμολογίας Πίστεως καί κατά συνέπειαν καί ὡς βεβαίωση ἀξιοπιστίας παρέλαβε ἡ Ἐκκλησία μας καί καθώρισε τό Τυπικό

τῆς ὀρκωμοσίας τῶν Αὐτοκρατόρων τῆς Ρωμαιοσύνης, παράδοση ἡ ὁποία διατηρεῖται μέχρι τίς ἡμέρες μας γιά τήν ὀρκωμοσία τῶν Πολιτικῶν Ἀρχῶν.

Σάν ἐπιβεβαίωση τοῦ ὅτι τά ὅσα ἔγραφα δέν ἀποτελοῦν αὐθαίρετες δικές μου κατασκευές, ἐπικαλοῦμαι ὡς μάρτυρα τόν μέγαν ἅγιόν μας, τόν ἅγιον Νεκτάριον, ὁ ὁποῖος ἔζησε στήν ἐποχή μας, ἐποχή πού ἴσχυε ὁ ὄρκος ἐνώπιον τῶν Δημοσίων Ἀρχῶν. Γράφει στό βιβλίό του «Ὁρθόδοξος Ἱερά Κατήχησις», ἐρμηνεύοντας τήν ἐντολή τοῦ δωδεκαλόγου, «Οὐ λήψη τό ὄνομα Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου ἐπί ματαίῳ...» μέ τό φῶς τῆς Καινῆς Διαθήκης, μέ τό Φῶς τῶν λόγων τοῦ Χριστοῦ:

«Τί ἀπαγορεύει ἡ ἐντολή αὕτη;

- Ἀπαγορεύει νά ἀναφέρωμεν τό ὄνομα τοῦ Θεοῦ ἐν παντί λόγῳ πρός πίστῳσιν τῆς ἀληθείας τοῦ λόγου ἡμῶν, ὡς ἀνάξιον πρός τό θεῖον μεγαλεῖον. Ἄλλ' ὅταν ἡ ἐπίκλησις τοῦ θεοῦ Ὄνόματος γένηται πρός δόξαν Θεοῦ, πρός αἶνον καί εὐχαριστίαν, οὐδεμία ὑπάρχει ἀπαγόρευσις· διότι σκοπός τῆς ἀπαγορεύσεως ἦτο ἡ εὐλάβεια πρός τό θεῖον ὄνομα.

Τίνες παραβαίνουσι τήν ἐντολήν ταύτην;

- α) Οἱ βλάσφημοι, β) οἱ ψεύδορκοι καί ἐπίορκοι καί γ) οἱ ψευδοπροφηταί.

Κατά τήν ἐντολήν ταύτην ἐπιτρέπεται ὁ ὄρκος;

-Μάλιστα· ὁ ἀληθής ὄρκος ὁ λαμβανόμενος ἐπί βεβαιώσει ζητουμένης ἀληθείας ἐνώπιον τῆς Προϊσταμένης ἀρχῆς ἐπιτρέπεται· διότι ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει οὐ μόνον οὐδεμία ἀνευλάβεια ἐπιδεικνύεται ἐκ τῆς λήψεως τοῦ θεοῦ Ὄνόματος πρός βεβαιώσιν καί πίστῳσιν τῆς ἀληθείας, ἀλλά μάλιστα εὐλάβεια μεγίστη ἐπιδεικνύεται ὑπό πάντων κατά τήν προφοράν τοῦ θεοῦ Ὄνόματος, ἐγειρομένων καί μετά θρησκευτικῆς εὐλαβείας ἀκρωμένων τοῦ θεοῦ Ὄνόματος. Ὅθεν ἐπειδή ὁ δίδόμενος ὄρκος φέρει χαρακτῆρα θρησκευτικόν καί ἐπιδεικνύει εὐλάβειαν καί τιμῆν πρός τό θεῖον Ὄνομα ἐπιτρέπεται· δέον ὅμως νά γίνηται πάντοτε μετά θρησκευτικῆς εὐλαβείας, μετά καθαρᾶς συνειδήσεως, ἐν φόβῳ Θεοῦ, καί μετά πάσης εἰλικρινείας, διότι οὐαί τοῖς λαμβάνουσι τό Ὄνομα τοῦ Θεοῦ ἐπί

«ΑΝΑΠΝΕΟΝΤΑ ΠΤΩΜΑΤΑ ΤΗΣ ΑΡΙΣΤΕΡΑΣ» ΕΠΙΔΙΩΚΟΥΝ ΝΑ ΕΠΙΒΑΛΛΟΥΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΑΘΕΪΣΤΙΚΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ

Μέ αφορμή την όρκωμοσία των νέων βουλευτών που έξελέγησαν από τις έθνικές εκλογές της 4ης Οκτωβρίου 2009, έγινε για άλλη μιά φορά πολύ μεγάλη συζήτηση για τό θέμα του θρησκευτικού όρκου. Όρισμένοι ζητούν την κατάργησή του καί την αντικατάστασή του από πολιτικό όρκο, χρησιμοποιώντας ως πρόσχημα την αρχή της ανεξιθρησκείας. Ένας από αυτούς είναι ο Πρόεδρος του άθεϊστικού συνασπισμού ΣΥΡΙΖΑ κ. Άλέξης Τσίπρας, που είναι μάλιστα καί ο νεώτερος αρχηγός κόμματος στήν Βουλή των Έλλήνων.

Ό κ. Τσίπρας, σέ πρόσφατη συνέντευξή του στήν έφημερίδα «ΤΟ ΒΗΜΑ» (Κυριακή 11 Οκτωβρίου 2009), στήν έρώτηση του δημοσιογράφου Λ. Σταυρόπουλου: «-Θά όρκιστείτε την Τετάρτη στή Βουλή μέ θρησκευτικό όρκο;» απάντησε: «Όπως γνωρίζετε, οί βουλευτές του ΣΥΡΙΖΑ έχουν επιλέξει νά όρκίζονται μέ πολιτικό όρκο, καί όχι μόνο για συμβολικούς λόγους. Έφθασε ή στιγμή νά δοϋμε συνολικά τό ζήτημα του πολιτικού όρκου. Δέν είμαστε Ίράν, ούτε έχουμε θεοκρατικό καθεστώσ. Οί θρησκευτικές πεποιθήσεις κάθε ανθρώπου είναι σεβαστές, αλλά οί λειτουργίες του κράτους καί των δημοκρατικών μας θεσμών όφείλουν νά μένουν έξω από τις θρησκευτικές λειτουργίες. Ίδού λοιπόν ή εύκαιρία νά αποδείξει ή νέα Κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ ότι έννοει τά όσα εξαγγέλει για προοδευτικές θεσμικές μεταρρυθμίσεις. Νά προχωρήσει στήν κατάργηση του θρησκευτικού όρκου καί στόν διαχωρισμό Έκκλησίας καί Κράτους». Σέ δήλωσή του δέ προς τόν άπερχόμενο Πρόεδρο της Βουλής πρόσθεσε: «Έμεις ως εκλεγμένοι εκπρόσωποι του Έλληνικού λαού θεωρούμε ότι εκπροσωπούμε Έλληνες πολίτες

ματαίω χάριν ώφελείας καί ιδιοτελείας, καί κλοπής καί άρπαγής, καί των λοιπών πονηρών σκοπών.»

Πιστεύω ότι ο άγιος Νεκτάριος τά είπε όλα...

π. Β. Ε. Β.

ὄλων τῶν θρησκευτῶν καὶ δογμάτων, πολίτες πού εἶναι ἄθεοι, ἀλλά καὶ πολίτες πού ἀρνοῦνται νά δηλώσουν τίς θρησκευτικές τους πεποιθήσεις».

Διαβάζοντας τίς δηλώσεις αὐτές πρῶτα ἀπ' ὄλα μᾶς δημιουργήθηκε ἓνα ἐρώτημα: Ὁ καθένας στήν Ἑλληνική Βουλή ἐπιτρέπεται καί μπορεῖ νά ὀρκίζεται ὅπως θέλει καί ὅπως ἐπιλέγει; Ἡ ὀφείλει νά ἐφαρμόζει τίς σχετικές διατάξεις τοῦ Συντάγματος καί τοῦ Κανονισμοῦ τῆς Βουλῆς; Τί εἶναι ἡ Ἑλληνική Βουλή; Ξέφραγο ἀμπέλι νά κάνει ὁ καθένας ὅτι τοῦ ἀρέσει; Σέ τελευταία ἀνάλυση ἂν ἔχουν ἀντίρρηση οἱ βουλευτές τοῦ ΣΥΡΙΖΑ γιά τόν τρόπο ὀρκωμοσίας πού ὀρίζει τό Ἑλληνικό Σύνταγμα ἄς εἶχαν τό θάρρος καί τήν συνέπεια νά παραιτηθοῦν ἀπό τό Βουλευτικό ἀξίωμα διαμαρτυρούμενοι καί ἐκφράζοντας τήν ἀντίθεσή τους γιά τίς σχετικές διατάξεις. Αὐτή θά ἦταν μιά ξεκάθαρη στάση.

«Δέν εἴμαστε Ἰράν, οὔτε ἔχουμε θεοκρατικό καθεστῶς, ...» λέει στήν συνέχεια ὁ κ. Τσίπρας, καί σ' αὐτό θά συμφωνήσουμε ἀπόλυτα μαζί του. Πράγματι δέν εἴμαστε Ἰράν, καί γι' αὐτό μπορεῖ ἐλεύθερα ὁ κ. Τσίπρας νά ἐκφράζει τίς ἀπόψεις του, ἂν καί ὁ ἴδιος ἐφαρμόζει τακτικές τοῦ Ἰράν στήν πολιτική του πρακτική. Ἡ μόνη διαφορά εἶναι ὅτι στό Ἰράν ἐπιβάλλουν στόν λαό τήν Ἰσλαμική Θεοκρατία ἐνῶ ὁ κ. Τσίπρας σάν ἓνας ἰμάμης τοῦ ἀθεϊσμοῦ θέλει νά ἐπιβάλλει στόν λαό μας τήν ἀθεΐα. Θά ἤθελε ὁ κ. Τσίπρας νά εἶναι ποινικό ἀδίκημα ἀκόμη καί τό νά κάνει κάποιος δημόσια τόν Σταυρό του, ὥστε νά μήν προσβάλλονται οἱ ἄθεοι καί οἱ ἀλλόθρησκοι.

Ἄλλά δέν εἴμαστε Ἰράν καί γιά ἓναν ἀκόμη βασικό λόγο. Διότι οἱ πρόγονοί μας πολέμησαν μέ αὐτοθυσία καί δώσανε τήν ζωή τους γιά νά μήν εἶναι ἡ Ἑλλάδα ὑπόδουλη στό Ἰσλάμ καί τό Κοράνι. Γι' αὐτό ἔκαναν τήν ἐπανάσταση οἱ ἀγωνιστές τοῦ 1821. Τό φώναζαν ὄλοι μαζί μέ μιά φωνή: «Γιά τοῦ Χριστοῦ τήν πίστη τήν ἀγία καί τῆς Πατρίδος τήν ἐλευθερία». Χάρη σ' αὐτούς, δέν ἔχουμε θεοκρατικό καθεστῶς στήν χώρα μας καί εἴμαστε ἐλεύθεροι, καί Χριστιανοί Ὀρθόδοξοι σέ ἀπόλυτη πλειοψηφία, γεγονός πού διαφεύγει συστηματικά ἀπό τήν μνήμη τοῦ κ. Τσίπρα. Χάρη σ' αὐτούς μπορεῖτε κι ἐσεῖς κ. Τσίπρα νά πολιτεύεσθε στήν πατρίδα μας καί νά παριστάνετε τόν ἐκπρόσωπο τοῦ λαοῦ στήν Βουλή τῶν Ἑλλήνων. Ἐχετε βέβαια τό δικαίωμα νά πιστεύετε ὅ,τι θέλετε. Δέν ἔχετε ὅμως τό δικαίωμα νά περιφρονεῖτε τήν πίστη καί τίς ἀξίες ὄλων ὄσων ἔχυσαν τό αἷμα τους γιά τήν ἐλευθερία αὐτοῦ τοῦ τόπου. Χάρη σ' αὐτούς πού μετεῖχαν σίς θρησκευτικές Λειτουργίες ἔχουμε σήμερα ἐλεύθερο κράτος καί δημοκρατικούς θεσμούς. Χάρη

σείς δικές τους όρθόδοξες πεποιθήσεις, πού για σας είναι άπλά σεβαστές, για τήν πλειοψηφία όμως του Έλλη-νικού λαού οί πεποιθήσεις αυτές είναι ό πιο πολύτιμος θησαυρός πού έχει, ή πιο σημαντική παρακαταθήκη, για τήν όποία είναι και πάλι έτοιμος νά κάνει θυσίες και νά άγωνιστεί μέ κάθε τρόπο.

Στήν συνέχεια τής συνέντευξής του ό κ. Τσίπρας προτιρέπει τήν νέα Κυβέρνηση νά προχωρήσει στήν κατάργηση του θρησκευτικού όρκου και στον πλήρη διαχωρισμό Έκκλησίας και Κράτους. Τό έρώτημα είναι: Γιατί ζητάει άπό τήν Κυβέρνηση πού έκπροσωπεϊ ένα μεγάλο μέρος των Έλλήνων ψηφοφόρων νά κάνει αυτά πού θέλει ό ΣΥΡΙΖΑ πού έκπροσωπεϊ μιá ελάχιστη μειοψηφία του Έλληνικού λαού; Δέν σας ψήφισε ή πλειοψηφία του Έλληνικού λαού κ. Τσίπρα, άκριβώς γιατί μεταξύ των άλλων άποδοκιμάζει και αυτές τίς συγκεκριμένες άπόψεις σας. Και έρχεσθε τώρα νά τίς περάσετε και νά τίς έπιβάλλετε στον Έλληνικό λαό μέσα άπό ένα άλλο κόμμα πού βρίσκεται στήν έξουσία; Είναι δημοκρατικό αυτό; Για άλλα νά ψηφίζει ό λαός και άλλα νά εφαρμόζονται; Άλλά τί ψάχνουμε για σεβασμό τής Δημοκρατίας; Έδω σύμφωνα μέ τον Καθηγητή κ. Χρήστο Γιανναρά ό ΣΥΡΙΖΑ «... είναι τό κόμμα πού έπίσημα προπαγανδίζει και όργανώνει τήν κατάλυση τής έννομης τάξης ...» («ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ» 11-10-2009). Άρα ψάχνουμε για φύλλους στ' άχυρα, μιλώντας για σεβασμό τής πλειοψηφίας άπό τήν μειοψηφία.

Τέλος ό κ. Τσίπρας ως πολυσυλλεκτικός ήγέτης πού είναι θεωρεί ότι έκπροσωπεϊ Έλληνες πολίτες όλων των θρησκειών και δογμάτων, όπως για παράδειγμα μουσουλμάνους, βουδιστές, ίνδουϊστές, βραχμάνους, μορμόνους, άντιβεντιστές, πεντηκοστιανούς, όπως έπίσης πολίτες πού είναι άθεοι αλλά και πολίτες πού άρνούνται νά δηλώσουν τίς θρησκευτικές τους πεποιθήσεις, προφανώς διότι ντρέπονται γι' αυτές. Ένδιαφέρεται πολύ για τούς άλλόθρησκους και τούς άθείους ό κ. Τσίπρας. Κι έμείς τούς σεβόμαστε αλλά ταυτόχρονα γνωρίζουμε ότι δέν όφείλουμε σ' αυτούς τήν έλευθερία μας και τούς δημοκρατικούς μας θεσμούς. Αυτό μαρτυρεί ή ιστορία και ή παράδοσή μας. Τό έρώτημα είναι: Μήπως κ. Τσίπρα τό κόμμα σας κατεβαίνει σείς εκλογές σέ λάθος χώρα; Έχει άραγε καμιά σχέση μέ τήν Ελλάδα; Ή τελικά είναι ένα κόμμα εκτός τόπου και χρόνου; Μήπως κι έσείς γεννηθήκατε σέ λάθος έποχή; Για παράδειγμα σίγουρα θά σας ταίριαζε νά κατεβείτε ύποψήφιος στήν Σοβιετική Ένωση τήν περίοδο του άθεϊστικού καθε-

στῶτος. Τότε μόνο, γιατί σήμερα στήν Ρωσία ὅποιος πολιτικός δέν σέβεται τήν Ἐκκλησία καί δέν ὑπολογίζει τήν πίστη τοῦ Ὁρθοδόξου λαοῦ εἶναι καί αὐτός ἐκτός τόπου καί χρόνου. Πρόσφατα μάλιστα ὁ βουλευτής Andrey Isayev τοῦ κόμματος Yedinaya Rossiya (τό κυβερνόν κόμμα) δήλωσε ὅτι τό κόμμα του προτίθεται νά ζητάει τήν γνώμη τοῦ Ρωσικοῦ Πατριαρχείου ἐπί ὀρισμένων νομοσχεδίων, ἐνῶ καί ἄλλοι βουλευτές ὑπογραμμίζουν ὅτι ἡ γνώμη τῆς Ἐκκλησίας εἶναι σημαντική. (βλέπε ἰστοσελίδα Amen.gr 20/7/2009)

Ἐπιτέλους κ. Τσίπρα ἀντιληφθεῖτε σέ ποιά χώρα ζεῖτε. Ἡ Ἑλλάδα δέν εἶναι οὔτε κομμουνιστική Σοβιετική Ἑνωση (κι αὐτή ἄλλωστε ἀνήκει στό παρελθόν), οὔτε μουσουλμανικό Ἰράν ὅπως κι ἐσεῖς συμφωνεῖτε. Κάθε σπιθαμή τῆς Ἑλληνικῆς γῆς εἶναι ποτισμένη ἀπό τό αἷμα ἀγίων καί μαρτύρων. Ἐπειδή ἐσεῖς δέν πιστεύετε σέ τίποτε, δέν σημαίνει ὅτι ὅλοι πρέπει νά προσαρμοστοῦμε σά δικά σας παρωχημένα πρότυπα. Καί νά γνωρίζετε ὅτι ὅποιος δέν σέβεται τήν ἱστορία καί τούς προγόνους του δέν ἔχει μέλλον. Στ' ἀλήθεια, μέ τήν σίαση σας, εἶστε ἕνα πολύ καλό παράδειγμα πρὸς ἀποφυγήν γιά ὅλους τούς νέους πολιτικούς, καί ἀπό αὐτή τήν ἄποψη προσφέρεται κι ἐσεῖς κάτι στόν δημόσιο βίο. Ἐλπίζουμε τουλάχιστον νά μὴν ἀνήκετε σά «... ἀναπνέοντα πώματα τῆς Ἀριστερᾶς», γιά τά ὁποῖα ἔκανε λόγο ὁ πρῶην βουλευτής τοῦ ΣΥΡΙΖΑ κ.Π. Κοροβέσης («ΤΟ ΒΗΜΑ» 10-10-2009). Στήν ἴδια συνέντευξη εὐχαριστεῖ τόν Θεό πού τόν προφύλαξε νά μὴν ξαναγίνει βουλευτής τοῦ ΣΥΡΙΖΑ. Ὑπάρχουν καί σοβαροὶ ἄνθρωποι στόν χῶρο τῆς Ἀριστερᾶς. Ποτέ δέν ἀμφιβάλλαμε γι' αὐτό.

π. Πασχάλης Γρίβας

Ἡ Αἰμοδοσία πού εἶχε προγραμματισθεῖ γιά τίς **4 Ὀκτωβρίου** ἀνεβλήθη λόγω τῶν ἐθνικῶν ἐκλογῶν καί θά πραγματοποιηθῇ τήν Κυριακή **20 Δεκεμβρίου 2009**. Στό προηγούμενο τεῦχος ἀπό τυπογραφικό λάθος εἶχε γραφεῖ ὅτι ἡ αἰμοδοσία θά γινόταν στις **20 Ὀκτωβρίου**.

ΤΑ ΝΕΑ ΤΟΥ ΕΝΟΡΙΑΚΟΥ ΦΙΛΟΠΤΩΧΟΥ

Κατὰ τὸν μῆνα Ὀκτώβριο τὸ Ἐνοριακὸ Φιλόπτωχο Ταμεῖο τῆς ἐνορίας μας ἀπέκτησε σύγχρονα μηχανήματα χρυσοχοΐας γιὰ τὰ ἐργαστήριά του ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Ἀσκληπιοῦ 71. Συγκεκριμένα πρόκειται γιὰ χυτόπρεσσα κενοῦ ἀέρος, φοῦρνο, μπουράτο καὶ λουστρο καθὼς καὶ τὸ ἀπαραίτητο σύστημα ἐξαερισμοῦ. Τὰ μηχανήματα αὐτὰ ἀγοράστηκαν ἀπὸ ἓνα ἐργαστήριον χρυσοχοΐας, τὸ ὁποῖο ἔκλεισε λόγῳ συνταξιοδότησης, σὴ συμβολικῆ τιμῆ τῶν 1800 Εὐρώ.

Ὅποιος ἐνδιαφέρεται νὰ συνεργασθῆ κάποιες ὥρες στὰ ἐργαστήριά μας, ἄς ἀπευθυνθῆ στὸν π. Γεώργιο.

Στὰ ἐργαστήρια ἀναλαμβάνουμε καὶ τὴν κατασκευὴ τῶν ἀπαιτήτων εἰδῶν γιὰ τὰ μυστήρια τοῦ Βαπτίσματος καὶ τοῦ Γάμου, δηλ. χιτώνων, βαπτιστικῶν σταυρῶν, βερῶν, στεφάνων, στεμμάτων καὶ λαμπάδων. Οἱ ἐνδιαφερόμενοι ἔχουν τὴ δυνατότητα νὰ παρευρεθοῦν ἢ ἀκόμα καὶ νὰ συνεργασθοῦν σὴν κατασκευῆ, πρᾶγμα τὸ ὁποῖο θὰ τοὺς χαρίσῃ ἰδιαίτερα χαρὰ καὶ ἱκανοποίηση.

Γιὰ τὸν ἴδιο χῶρο καὶ σκοπὸ ἡ κ. Σταματία Σιγάλα μᾶς χάρισε εἰς μνήμην τοῦ συζύγου τῆς, τοῦ ἀειμνήστου κ. Κωνσταντίνου Σιγάλα ἓναν κοποράφτη, μιὰ κεντητικὴ μηχανὴ Pfaff, ἓνα μηχανήμα γιὰ πλαστικοποίηση, διάφορα ὑφάσματα καὶ ἄλλα ὑλικά. Κάτω ἀπὸ τὴν καθοδήγησιν τῆς κ. Σταματίας θέλουμε στὰ ἐργαστήριά μας νὰ συνεχίσουμε μερικῶς τὸ ἔργο τοῦ κ. Ντίνου, ὥστε νὰ ἀξιοποιήσουμε τὴν πείρα του καὶ νὰ τὴν μεταδώσουμε καὶ σ' ἄλλους ποὺ δὲν τὸν γνώρισαν ἀπὸ κοντά. Ἔτσι θὰ διατηρηθῆ ζωντανὸς σὴ μνήμη μας.

Τέλος καὶ ὁ κ. Σπυρίδων Σταυρόπουλος, ὁ ὁποῖος ἔκλεισε τὸ ζυλουργεῖο του ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Ἀσκληπιοῦ, μᾶς προσέφερε ἓναν πάγκο ἐργασίας καὶ ξυλῆϊα γιὰ τὴν κατασκευὴ ραφιῶν, βιβλιοθηκῶν καὶ ἄλλων μικροεπίπλων.

Τοὺς εὐχαριστοῦμε ἐκ βάθους καρδίας καὶ παρακαλοῦμε τὸν ὄντως δωρεοδότην Θεόν, ὅπως τοὺς ἀποδώσῃ ἑκατονταπλασίως, καὶ ὅπως μᾶς ἀξιώσῃ καὶ ἐνισχύσῃ νὰ ἐκμεταλλευτοῦμε αὐτὲς τὶς δωρεές πρὸς οἰκοδομὴν μας καὶ πρὸς δόξαν Κυρίου.

π. Γεώργιος Χάας

Ἐπειδὴ ἔχουν ἐπικρατήσει κοσμικὰ κριτήρια

ΤΑ ΙΕΡΑ ΜΥΣΤΗΡΙΑ ΚΑΤΗΝΤΗΣΑΝ ΜΑΡΤΥΡΙΟ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΙΕΡΕΙΣ

Μολύχρωμα μπαλλόνια στὸ προαύλιο, χαλιά, κεριά, συνθέσεις ἀπὸ λουλούδια στὰ σκαλιὰ τῆς ἐκκλησίας, γδυτὲς νύφες καὶ κουμπάρες, ἀσταμάτητες συζητήσεις σὰν νὰ βρισκόμασταν στὴ λαϊκὴ ἀγορά, γιὰ νὰ ποῦμε μόνο μερικὰ ἀπὸ τὰ ἔκτροπα ποὺ ἀντικρύζει κανεὶς κατὰ τὴν ὥρα τελέσεως τῶν ἱερῶν Μυστηρίων τοῦ βαπτίσματος καὶ τοῦ γάμου.

Ἄσχετα ἀπὸ τὸ ἐὰν συνηθίζεται τὸ ἓνα ἢ τὸ ἄλλο, ἄσχετα ἀπὸ τὸ ἐὰν τὰ κάναμε ἀπὸ ἄγνοια ἢ γιὰ ἐπίδειξη, ἓνα εἶναι βέβαιο: ὅτι δὲν ἔχουν καμμιά θέση στὴν Ἐκκλησία καὶ συνεπῶς πρέπει νὰ φύγουν τὸ ταχύτερο. Τὸ ἐρώτημα εἶναι πότε, πῶς καὶ γιὰτί εἰσχώρησαν στὴν Ἐκκλησία καὶ ἔγιναν κακὴ συνήθεια.

Κατὰ τοὺς πρώτους χριστιανικοὺς αἰῶνες τὰ μυστήρια τοῦ βαπτίσματος καὶ τοῦ γάμου ἐτελοῦντο ἐντὸς τῆς Θ. Λειτουργίας καὶ ὁλοκληρώνοντο μὲ τὴν Θεία Κοινωνία. Ἀπόδειξη αὐτοῦ εἶναι ὅτι καὶ σήμερα ἀκόμα ἀρχίζουν μὲ τὸ «Εὐλόγημένη ἡ βασιλεία τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος» καὶ ὄχι μὲ τὸ «Εὐλόγητος ὁ Θεὸς...» ὅπως οἱ ἄλλες, ἐκτὸς τῆς Θ. Λειτουργίας, Ἱερὲς Ἀκολουθίες. Συνεπῶς, ὡς μέρος τῆς Θ. Λειτουργίας, συμμετεῖχαν σ' αὐτὰ ὅλοι οἱ πιστοὶ μιᾶς λατρευτικῆς κοινότητος.

Στὴ συνέχεια, ἄρχισε ἡ σταδιακὴ ἐξατομίκευση τῶν μυστηρίων καὶ κατὰ λογικὴ συνέπεια ἡ ἀποκοπὴ τους ἀπὸ τὴ Θ. Λειτουργία καὶ ἡ ξεχωριστὴ τέλεσή τους. Αὐτὴ ἡ ἀποκοπὴ ἀπὸ τὴ Θ. Λειτουργία ἀνοίξε τὸ δρόμο γιὰ τὴν εἰσχώρηση ξένων πρὸς τὴν Ἐκκλησία ἐθίμων καὶ παραδόσεων, πολλὰ φορὲς εἰδωλολατρικῆς προελεύσεως καθὼς καὶ προσωπικῶν στοιχείων φιλοδοξίας καὶ ἐπίδειξης. Φθάσαμε στὸ σημεῖο νὰ γίνεται σχεδὸν ἀνταγωνισμὸς γιὰ τὸ ποῖος κάνει τὴ μεγαλύτερη ἐντύπωση καὶ τὴν πλουσιώτερη φέστα. Ἀπὸ ἐκεῖ ποὺ ἡ ἰσότητα ὅλων τῶν μελῶν μιᾶς Χριστιανικῆς κοινότητος «οὐκ ἔνι Ἕλληνας καὶ Ἰουδαῖος, δοῦλος καὶ ἐλεύθερος ...» ἦταν τὸ νέο καὶ πρωτοφανὲς βίωμα καὶ μήνυμα, σήμερα καλλιεργεῖται ἡ ἀνισότης καὶ ὡς ἐκ τούτου αἰσθήματα μειονεξίας σὲ ὅσους δὲν εἶναι σὲ θέση νὰ κάνουν ἓνα φαντασμαγορικὸ γάμο. Προκειμένου δὲ νὰ ἀποφύγουν οἱ ἄνθρωποι αὐτὰ τὰ αἰσθήματα, ἢ ἀναβάλλουν τὸ γάμο καὶ παντρεύονται πρῶτα πολιτικά, ἢ δανερίζονται χρήματα καὶ ξεκινοῦν τὴ νέα κοινὴ πορεία

τους χρεωμένοι. Καὶ πράγματι, ὁ ἀριθμὸς τῶν πολιτικῶν γάμων γιὰ πρακτικοὺς λόγους, ὄχι ἐκ πεποιθήσεως –ὅπως τονίζουν οἱ ἴδιοι– ἔχει αὐξηθῆ τρομακτικά.

Ἄν θέλουμε νὰ μὴ μᾶς παρασύρη καὶ νὰ μὴ μᾶς καταπλακώσῃ τὸ κύμα, δὲν ἐπιτρέπεται νὰ μείνουμε ἄπραγοι, δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ἀφήσουμε ἀκυβέρνητο τὸ σκάφος τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς κάθε ἐνορίας. Πρέπει νὰ πιάσουμε γερὰ τὸ πηδάλιο καὶ νὰ τὸ στρίψουμε κόντρα στὰ κύματα γιὰ νὰ μὴ μᾶς βροῦν ἀπὸ τὰ πλάγια. Μόνο ἔτσι ὑπάρχει ἐλπίδα νὰ σωθοῦμε. Καὶ ἄσχετα ἂν μᾶς ἀρέσει ἢ ὄχι, στὸ πηδάλιο ἔχει τοποθετήσῃ ὁ Θεὸς ἐμᾶς τοὺς Ἱερεῖς. Αὐτὸ ὀφείλουμε πρῶτα ἐμεῖς νὰ τὸ καταλάβουμε καὶ κατόπιν καὶ οἱ πιστοί. Δὲν εἴμαστε δημόσιοι ὑπάλληλοι ποὺ διεκπεραιώνουν ἀπλᾶ μιὰ γραφειοκρατικὴ διαδικασίᾳ καὶ δὲν μᾶς ἐπιτρέπεται νὰ ἱκανοποι-οῦμε ὅλα τὰ γούστα, ὅλες τὶς ἰδιοτροπίες καὶ ὅλα τὰ “βίτσια” τῶν πιστῶν, ἐπειδὴ ὑπάρχει ὁ κίνδυνος καὶ ἐνίστε καὶ ἡ ἀπειλὴ πὼς θὰ φύγουν ἀπὸ τὴν Ἐκκλησίᾳ.

Μάλιστα, νὰ φύγουν! Διότι ὅποιος φεύγει, ἐπειδὴ ἐμποδίζεται ἀπὸ τὸ νὰ ἀτακτῆ, τότε ἀπὸ πρὶν δὲν ἀνῆκε στὴν Ἐκκλησίᾳ. Ἀπλῶς καὶ μόνο περίμενε τὴν εὐκαιρίᾳ νὰ φύγῃ ἐνδοξα καὶ δικαιωμένος, κατηγορῶντας τὸν Ἱερέα ὅτι αὐθαιρετεῖ καὶ ὅτι «πουθενὰ ἄλλοῦ δὲν γίνονται αὐτά».

Πρέπει νὰ καταλάβουμε ὅτι ὁ ἱερέας εἶναι λειτουργὸς καὶ οἰκονόμος τῶν Μυστηρίων τῆς Ἐκκλησίας, πρᾶγμα τὸ ὁποῖο συνεπάγεται τεράστια εὐθύνη, διότι ὅ,τι στὸν λαϊκὸ λογίζεται ὡς ἄγνοια, στὸν ἱερέα εἶναι ἁμαρτία, ὅπως μᾶς ὑπενθυμίζει καὶ ἡ εὐχὴ τῆς Προσκομιδῆς «ὑπὲρ τῶν ἡμετέρων ἁμαρτημάτων καὶ τῶν τοῦ λαοῦ ἄγνοημάτων». Ὡς φορέας τῆς κανονικῆς ἱερωσύνης ὁ Ἱερέας τελεῖ τὰ μυστήρια, καὶ τὰ ὑπ’ αὐτοῦ τελούμενα εἶναι ἔγκυρα. Ἀλλὰ αὐτὸ ἐξασφαλίζει τοὺς πιστοὺς ποὺ δέχονται τὰ μυστήρια, ὄχι ὅμως καὶ τὸν Ἱερέα, ὁ ὁποῖος τὰ τελεῖ. Ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ καὶ τῆς Ἐκκλησίας εἶναι ἀπόλυτα ὑπεύθυνος γιὰ μιὰ “ἐπαγγελματικὴ” τέλεση καὶ γιὰ τὴν ἐλλειπῆ διδαχὴ τῶν προσελθόντων πρὸς τὰ Ἱερὰ Μυστήρια, δηλ. κατηχομένων, γονέων, ἀναδόχων καὶ μελλονύμφων, καθὼς καὶ γιὰ τὴ μὴ τήρησι τῆς τάξεως τῆς Ἐκκλησίας, ὅπως π.χ. τῆς ἀπαγορεύσεως τελέσεως χαρμοσύνων μυστηρίων κατὰ τὶς Τετάρτες καὶ Παρασκευὲς ὄλου τοῦ ἔτους πλὴν τῆς Διακαινησίμου ἐβδομάδος καὶ τοῦ Δωδεκαημέρου τῶν Χριστουγέννων καὶ κατὰ τὶς περιόδους καὶ ἡμέρες αὐστηρᾶς νηστείας.

Γιὰ νὰ μπορέσῃ ὁ Ἱερέας νὰ ἀνταποκριθῆ σ’ αὐτὴ τὴν ὑπεύθυνη καὶ ὑψηλὴ ἀποστολὴ του, ἀπαραίτητη προϋπόθεσι εἶναι νὰ γνωρίζῃ τοὺς μελλονύμφους καὶ τὶς οἰκογένειες τῶν πρὸς τὸ φῶτισμα νηπίων. Ἀκριβῶς αὐτό, στὶς μεγάλες πόλεις, εἶναι ἰδιαίτερα δύσκολο. Γι’ αὐτὸ ἡ Ἐκκλησίᾳ προβλέπει νὰ τελοῦνται τὰ μυστήρια στὴν ἐνορία, στὴν ὁποία βρίσκεται ἡ

)

κατοικία τῶν προσελθόντων πρὸς αὐτά. Ἄλλιῶς ὁ Ἱερέας οὔτε κἂν θὰ ἔβλεπε αὐτοὺς τοὺς ἀνθρώπους πρὶν καὶ μετὰ τὸ μυστήριον. **Μοναδική** ἐξαιρέση εἶναι ἡ περίπτωση πού κάποιοι ἐκκλησιάζονται συστηματικὰ σὲ ἄλλη ἐνορία, ὅπου λειτουργεῖ ὁ Πνευματικὸς τους καὶ βρίσκονται τὰ πνευματικὰ ἀδελφία τους. Σ' αὐτὴ τὴν περίπτωση ὁ ὅρος «ἐνορία», ἀπὸ γεωγραφικὴ, ἀποκτᾶει πνευματικὴ ἔννοια.

Ἐνας ὥραϊος καὶ περικαλλῆς ναός, ἕνας ὥραϊος περιβάλλον χώρος, ἡ καλὴ θεά, τὸ ἄνετο πάρκιν, ἡ κοντινὴ ἀπόσταση πρὸς κοσμικὸ κέντρο, δὲν εἶναι κριτήρια πού μπορούμε νὰ ἀποδεχθῶμε στὴν Ἐκκλησία.

Αὐτὴ ἡ ἀναγκαία πορεία μας κόντρα στὰ κύματα μπορεῖ νὰ ἐπιτευχθῆ ἀρχικὰ μόνο πρὸς ἐπίπεδο τῆς ἐνορίας. Καὶ στὴ δική μας ἐνορία εἴμαστε ἀποφασισμένοι νὰ κάνουμε τὰ πάντα γιὰ νὰ γίνουμε πάλι σὰν τὶς λατρευτικὲς κοινότητες τῶν πρωτοχριστιανικῶν χρόνων. Νὰ μοιραζόμαστε ὅλοι τὴν χαρὰ καὶ τὴ λύπη τοῦ καθενὸς καί, κυρίως, νὰ συμμετέχουμε συνειδητὰ στὰ τελούμενα στὴν Ἐκκλησία.

Ἡ σημερινὴ πραγματικότητα καταδείχνει ὅτι οἱ πολλοὶ δίνουν σημασίαν κυρίως στὰ περίξ τῶν μυστηρίων, ἀγνοῶντας τὴν ἱερότητά τους καὶ ἀκόμα καὶ τὴν ἱερότητα τοῦ χώρου, τοῦ οἴκου τοῦ Θεοῦ. Ἐκεῖνοι πρέπει νὰ γνωρίζουν ὅτι δὲν μᾶς ἐπιτρέπεται νὰ ὑποχωρήσουμε στὶς ἀπαιτήσεις τους, ἀλλὰ θὰ πρέπει ἐκεῖνοι νὰ συμμορφωθοῦν, ἐφόσον θέλουν νὰ παραμείνουν. Μπορεῖ ἀρχικὰ νὰ εἶναι λίγοι οἱ δυνάμενοι, σιγά-σιγά ὅμως θὰ ἀσκεῖ στοὺς πιστοὺς αἴγλη ἢ καλὰ προετοιμασμένη, σωστή, ἐν εἰλικρινῇ προσευχῇ βίωση τῶν ἱερῶν μυστηρίων, καὶ ὄχι ἡ χλιδὴ καὶ οἱ φανφάρες πού ἐλκύουν σήμερα τοὺς πολλούς.

Ἡ συνειδήσή μας δὲν μᾶς ἐπιτρέπει τίποτε ἄλλο!

Κλείνοντας, μεταφέρω τὰ λόγια τοῦ Μητροπολίτου Σηλυβρίας κ. Αἰμιλιανοῦ ἀπὸ τὸ βιβλίον του «Γιὰ μιὰ ἐνορία ζωσα»: «Ἡ πνευματικὴ ὑγεία στὴν Ἐνορία φαίνεται ἀπὸ τὸν βαθμὸ ἀγιότητος, καρποῦ πλουσίου λειτουργικοῦ βιώματος. Τὸ ἀληθινὸ ἐκκλησίασμα ἐπομένως, σὲ μιὰ γνήσια ἐνορία, δὲν τὸ ἀποτελοῦν οἱ μεγάλοι ἀριθμοί, ἀλλὰ οἱ ἅγιοι... Ἡ ἔννοια βρίσκεται πρὸς ὅτι οἱ ὀλίγοι, δηλ. οἱ ἅγιοι σὲ μιὰ ἐνορία ξεχωρίζουν, ἐπηρεάζουν, λάμπουν, διακρίνονται. Αὐτοὶ βασιάζουν τὸ βᾶρος τῶν εὐθυνῶν. Αὐτῶν οἱ προσευχὲς ἀκούονται καὶ οἱ ἄλλοι ἐντυπωσιάζονται, οἰκοδομοῦνται καὶ ἐπιστρέφουν. Εἶναι ἡ εὐεργετικὴ ζύμη πού θὰ βοηθήσει νὰ ζυμωθοῦν τόσες ψυχὲς καὶ νὰ ἐτοιμασθῆ ἕνα καλύτερο αὐριον... Κανεὶς δὲν θὰ μᾶς μεμφθῆ ἐπειδὴ εἴμαστε λίγοι ἢ πολλοί, ἀλλὰ θὰ μᾶς ἐπικρίνει, ὅταν εἴμαστε ἀλλοπρόσαλλοι, ἐπιπόλαιοι καὶ ἄχρηστοι. Τώρα ὀρισμένοι ἀμερόληπτοι, ἀκόμη καὶ

ΟΥΤΕ ΣΤΟ ΣΑΚΚΙ ΟΥΤΕ ΣΤΟ ΣΑΚΚΟΥΛΙ

Τελικά, ὅσος καιρός κι ἂν περάσει, δέν θά μπορέσω νά καταλάβω τί θέλουν οἱ ἄνθρωποι.

Ἔχουμε ἀκούσει κι ἔχουμε διαβάσει τόση ἀγανάκτηση ἐναντίον τῆς Ἐκκλησίας, γιά τίς διακρίσεις πού –ὑποτίθεται– ὅτι γίνονται σιά μυστήρια, στό θέμα τῶν στολισμῶν. Ἰδίως ἕνας ἀρθρογράφος τῆς ἐφημερίδας «ΤΟ ΒΗΜΑ» καί τοῦ Κυριακάτικου περιοδικοῦ τῆς, μέ ὅποιο θέμα κι ἂν καταπάνεται –ἀκόμη κι ἂν τό ἄρθρο του εἶναι γιά τήν τελευταία διασημική ἀποστολή τῆς ΝΑΣΑ– ποῦ θά τό πάει, ποῦ θά τό φέρει, θά γράψει γιά τό πόσο κοστίζουν οἱ γάμοι καί τά βαπτίσια καί θά χρεώσει στούς «παπαδες», ὅλο τό ὄνειδος γιά τούς στολισμούς καί τά δυσβάσταχτα ἔξοδα πού εἶναι ἀπαγορευτικά γιά τό ταλαίπωρο πορτοφόλι τῶν νεαρῶν ζευγαριῶν πού δέν ἔχουν πίσω τους ἐφοπλιστικές ἢ ἐπιχειρηματικές δυναστεῖες νά τούς ἐξασφαλίσουν τή σαμπάνια καί τό χαβιάρι τους.

Ὑστερα ἀπ' αὐτά, θά περίμενε, λοιπόν, κανείς ὅτι, ἂν ἡ Ἐκκλησία, ἔπαιρνε τήν ἀπόφαση νά ἀπαγορεύσει τούς στολισμούς σιά μυστήρια, αὐτή ἡ ἀπόφαση θά συναντοῦσε τήν ὁμόφωνη ἐπιδοκιμασία τῶν πάντων. Ἀφοῦ τά μπαλόνια, οἱ φιόγκοι, τά χαλιά, τά δεκάδες κηροπήγια, οἱ τεράστιοι κοῦκλοι καί πολυέξοδα πράγματα εἶναι καί ἀταίριαστα μέ τή σοβαρότητα τῶν μυστηρίων καί μέ τό ἐκκλησιαστικό ἦθος, ὅταν λείψουν αὐτά, ὅλα θά ἀπλουστευθοῦν καί θά εὐχαριστηθεῖ κι ὁ δημοσιογράφος πού ἀναφέραμε καί θά πάψει νά νοσταλγεῖ τό φραγκέλλιο τοῦ Χριστοῦ πού πέταξε ἔξω ἀπό τό Ναό τούς αἰσχροκερδεῖς.

Κι ὅμως, ὅποιος τό πιστεύει αὐτό, γελάστηκε! Ὁλόκληρη μάχη

ἀπό ἄλλες θρησκεῖες, μᾶς παρατηροῦν δικαίως: “ναί, εἶσθε πολλοί, ἀλλά κακοί”.

Ἐμεῖς εὐχόμεστε νά μείνουμε ὅλοι, νά γίνουμε καί περισσότεροι, ἀλλά καλοί. Ἐμπρός στό πηδάλιο καί σιά κουπιά!

π. Γεώργιος Χάας

γίνεται στό Ναό μας τόν τελευταῖο καιρό γιά νά πεισθοῦν οἱ ἄνθρωποι νά παντρεύονται ἀπλᾶ, χωρίς ὑπερβολικούς στολισμούς καί νά βαπτίζονται τά παιδιά τους ἐπίσης ἀπλᾶ, χωρίς μπαλόνια, ὑπερτροφικούς κούνελους καί χιλιόμετρα τούλλια. Καί πάλι οἱ ἄνθρωποι εἶναι δυσσαρεστημένοι καί ἔχουν νά παραπονιοῦνται καί νά κάνουν μάθημα στήν Ἐκκλησία. «Δέν θά μᾶς ἀφήσετε νά στολίσουμε; Τόσα χρήματα πληρώσαμε» λένε. Κι ὅταν ἀποπειραθεῖ κανείς νά τούς ἐξηγήσει ὅτι δέν χρειαζόταν νά δώσει τόσα χρήματα, ὅτι τά χρωματιστά μπαλόνια, τά ρομαντικά φαναράκια, τά χαλιά πού σκεπάζουν τά λασιωμένα σκαλοπάτια καί μουσκεύουν ἀπ' τή βροχή, οἱ τεράστιοι λαγοί καί τά ἐξωγήϊνα ποντίκια δέν εἶναι συστατικά τῶν Μυστηρίων, τότε ἀντιμετωπίζει τήν ἀγανάκτηση καί –πολλές φορές– τήν ὀργή τους. Πού ἔχει τήν ἴδια σφοδρότητα μέ τήν ὀργή αὐτῶν πού –λένε– δέν μποροῦν νά παντρευτοῦν καί νά βαπτίσουν τά παιδιά τους, γιατί «οἱ παπᾶδες» τούς κοσίζουν πολλά χρήματα!

Ὅποιος καταλάβει τούς ἄνθρώπους, θερμά παρακαλῶ, ἄς ἔρθει νά τούς ἐξηγήσει καί σέ μένα!

Νινέττα Βολουδάκη

ΠΑΡΑΔΟΞΑ ΚΑΙ ΠΑΡΑΛΟΓΑ ΤΟΥ ΚΟΡΑΝΙΟΥ

Σ ἄς παρουσιάσω μέ γρήγορη ματιά, κάποιες ἀποκαλυπτικές ὁδηγίες τοῦ Κορανίου:

1. Τό Κοράνι στό κεφάλαιο 2 ἔδαφιο 1, ἀπαγορεύει ρητά στους μωαμεθανούς νά ἀμφισβητοῦν τό Κοράνι
2. Τό Κοράνι “εὐλογεῖ” στό 3:28 καί στό 16:106 κάθε εἶδους ψέμα καί ἀπάτη, γιά τήν ἐξάπλωση τοῦ Ἰσλάμ.
3. Τό Κοράνι μέ ὅλο τό κεφάλαιο 8 “τά λάφυρα” ἐπιτρέπει στους μωαμεθανούς νά κλέβουν καί νά ληστεύουν τούς κάφρους (ἔτσι βρίζει τό Ἰσλάμ τούς μή μωαμεθανούς)
4. Οἱ μωαμεθανοί σύμφωνα μέ τό Κοράνι 8:12 ἔχουν αὐστηρή ὑποχρέωση νά τρομοκρατοῦν ἐμᾶς τούς κάφρους.

5. Τό Κοράνι στό 9:5 διατάζει τούς μωαμεθανούς νά ἐκπληρώνουν τό “ἱερό” καθῆκον τους νά σκοτώνουν τούς κάφρους.

6. Τό Κοράνι στό κεφ.5 ΕΔ.51 ἀπαγορεύει σιούς μωαμεθανούς νά ἔχουν γιά φίλους τούς κάφρους.

7. Τό Κοράνι στό κεφ. 24 ἐδάφιο 13 ἐπιτρέπει σιούς μωαμεθανούς τό βιασμό καί στό 4, 23-24 νά ἔχουν γιά σέξ ὅσες σκλάβες μή-μωαμεθανίδες θέλουν.

8. Ὁ μόνος ἐγγυημένος τρόπος νά πᾶνε σιόν “παράδεισο” τους οἱ μωαμεθανοί, εἶναι σκοτώνοντας κάφρους (Κοράνι 9:111) (σιό παράδεισο τους θά περιμένουν κάθε “καλό” μωαμεθανό γιά τή σεξουαλική του ἀπόλαυση, 72 παρθενοπόρνες καί “ἀγοράκια πού ἀπό μακριά θά φαίνονται σάν γυναῖκες”).

9. Τό Κοράνι διατάζει στό 9:29 ὅταν γίνουν οἱ μωαμεθανοί ἀρκετοί σέ μιά περιοχή, νά δίνουν τρεῖς ἐπιλογές σιούς κάφρους: 1. ἢ νά γίνουν μωαμεθανοί 2. ἢ νά πεθάνουν 3. ἢ, ἂν πρόκειται γιά Χριστιανούς καί Ἑβραίους νά πληρώνουν ἀπάνθρωπο χαράτσι

10. Τό Κοράνι διατάζει τούς μωαμεθανούς στό κεφάλαιο 98 ἐδάφιο 6 νά μή δείχνουν ποτέ ἔλεος σιούς κάφρους ἐπειδή “εἶναι τά πιό σιχαμερά πλάσματα”!

Κάφρους: (οἱ μωαμεθανοί ὀνομάζουν ἐμᾶς τούς μή μωαμεθανούς κάφρους. Σύμφωνα μέ γλωσσολόγους ἡ ἀραβική λέξη “κάφρος” (καφίρ σιόν ἐνικό, κουφφάρ ἢ καφρίν σιόν πληθυντικό), ἀποτελεῖ τόν πιό προσβλητικό χαρακτηρισμό τῆς “ἱερῆς” γλῶσσας τοῦ Ἰσλάμ.

Ἀγαπητοί ἀναγνώστες, μή μέ παρεξηγεῖτε γιά τήν σκληρή γλῶσσα πού χρησιμοποιοῦ ὅποτε χαρακτηρίζω τό Ἰσλάμ. Τό μονό πού κάνω εἶναι νά σᾶς παρουσιάσω τίς ἀλήθειες τοῦ Ἰσλάμ ὡς ἔχουν, ἀνιλούμενες ἀπό τό ἴδιο τό Κοράνιο, ὥστε νά ἔχετε τήν δυνατότητα νά τά διαβάσετε μέ τήν σειρά σας, σέ περίπτωση πού ἔχετε ἀμφιβολίες.

Οἱ μουσουλμάνοι πού δέν γνωρίζουν τήν ἀλήθεια τοῦ Θεοῦ πού λέγεται ὀρθοδοξία καί, πού τίμια καί καλοπροαίρετα ἐκτελοῦν τίς προσευχές τους καί τήν νηστεία τους καί ὀδηγημένοι ἀπό τήν συνείδηση τους φέρονται μέ καλοσύνη καί ἀγάπη σιόν συνάνθρωπο τους, εἶναι κί αὐτοί ὑποψήφιοι πολῖτες τοῦ παραδείσου, ἐμεῖς ὅμως πού κατέχουμε τήν ἀλήθεια, θά δώσουμε πολύ αὐστηρό λόγο καί θά κριθοῦμε ἐξ ἴσου αὐστηρά γιά τήν ἀμέλεια μας ὡς πρός τά χριστιανικά μας καθήκοντα, τόν τρόπο ζωῆς μας καί γιά τό ἔάν καί κατά πόσον τελικά θά ἀποκτήσουμε καρπούς τῆς χάριτος ἢ θά μείνουμε ἄκαρποι ὅπως ἡ καταραμένη συκιά.

Ἄλλά, ἐπιπλέον, θά κριθοῦμε ἀδελφοί μου καί γιά τήν ἀπάθεια μας νά προσπατέψουμε τήν Ὁρθόδοξη πατρίδα μας, τούς ναούς μας, μά πάνω ἀπό ὅλα, τίς ψυχές τῶν παιδιῶν μας, πού τό φῶς τους εἴμαστε ἐμεῖς καί πού, μέ παιδική ἀγνόητα, δέχονται ἀπό μᾶς ὅ,τι τούς ἀφήσουμε σάν κληρονομιά. Ὅταν ἐμεῖς ἀδιαφοροῦμε γιά τίς ἀπειλές πού δέχεται ἡ πατρίδα μας ἀπό τίς ἀντιχριστιανικές δυνάμεις, τύπου Ἰσλάμ, ἢ καί διαφόρων ἄλλων αἰρέσεων πού εἰσβάλλουν συνεχῶς στήν ἀγία μας Ἑλλάδα, λαμβάνοντας τό πράσινο φῶς ἀπό τούς ὑποτιθέμενους ἄρχοντες καί ἡγέτες μας, τότε ἐνεργοῦμε σέ βάρος τῶν παιδιῶν μας. Εἶναι μεγάλη ὑποχρέωση μας νά διώξουμε τόν κάθε ἀνάξιο ἄρχοντα (πολιτικό) μακριά ἀπό τήν ἡγεσία τοῦ ἔθνους καί μέ σύνεση καί μέ φόβο Θεοῦ νά ἀναδείξουμε νέους ἄξιους ἄρχοντες πού τό παράδειγμά τους εἶναι τό κήρυγμά τους. Μόνο ὅταν κάνουμε ὅτι μπορούμε, θά νιώθουμε τήν συνείδηση μας ἥσυχη τήν ὥρα τοῦ θανάτου μας καί θά κοιπάζουμε κατάματα τά παιδιά μας λέγοντάς τους: Λάβετε μία πατρίδα “καθαρή”, ἀγία, ὀργανωμένη κατά τό θέλημα τοῦ Θεοῦ.

A. T.

πρώην Μουσουλμάνος

Ο ΚΕΜΑΛ ΑΤΑΤΟΥΡΚ ΜΙΛΑΕΙ ΓΙΑ ΤΟ ΚΟΡΑΝΙΟ

Σέ μία ὁμιλία του, ὁ Κεμάλ Ἀτατούρκ εἶχε πεῖ τά ἑξῆς γιά τό Ἰσλάμ, πού ἂν τά ἔλεγε κάποιος ἄλλος θά τόν εἶχαν κρεμάσει.

«Κανόνες καί θεωρίες ἑνός γέρου ἄραβα καί δυσνόητες ἐρμηνεῖες ἀπό γενεές ὀλόκληρες βρώμικων καί ἀδαῶν παπάδων ἔχουν καθορίσει ἐδῶ καί 500 χρόνια ὅλους τούς νόμους τοῦ ἀστικοῦ καί ποινικοῦ δικαίου στήν Τουρκία. Οἱ νόμοι αὐτοί καθόριζαν τήν μορφή τοῦ συντάγματος, ἀκόμη καί τίς πιό ἀσήμαντες πράξεις κάθε πολίτη, τήν διατροφή του, τίς ὥρες τοῦ ὕπνου, τήν ἐξωτερική ἐμφάνιση, τό περιεχόμενο μάθησης στά σχολεῖα, τά ἤθη καί ἔθιμα, μέχρι καί τίς πιό ἀπόκρυφες σκέψεις. Τό Ἰσλάμ, αὐτή ἡ παρανοϊκή θεϊκή διδασκαλία ἑνός ἀνήθικου βεδουίνου, εἶναι ἕνα σαπισμένο φοφίμι πού δηλητηριάζει τή ζωή μας».

(Ὁμιλία τοῦ Κεμάλ Ἀτατούρκ γιά τήν ἀναδιάρθρωση τοῦ τουρκικοῦ κράτους ἀπό τό βιβλίό τῆς: Necla Kelek: Die fremde Braut)

Πηγή: Ὁρθόδοξη Ὁμάδα Δογματικῆς Ἔρευνας www.oodegr.com

Ἰερομονάχου ΣΑΒΑΤΙΕ ΜΠΑΣΤΟΒΟΪ

Η ΤΕΧΝΗ ΩΣ ΜΝΗΜΕΙΟ ΧΩΡΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ ΑΠΟ ΤΟΝ ΘΕΟ

Α΄ μέρος

Η Τέχνη συνιστᾷ ἐκεῖνο τό ὁποῖο ὁ ἄνθρωπος κατάλαβε μετά τόν χωρισμό του ἀπό τόν Θεό, ἀποτελεῖ δέ τό δράμα τοῦ χωρισμοῦ καί τῆς ἀπομονώσεως μας. Ἡ ἀπομόνωση εἶναι τό κεντρικό θέμα στήν Τέχνη καί ἔξω ἀπό αὐτή ἡ Τέχνη δέν μπορεῖ οὔτε νά ἐννοηθεῖ. Ἀλλά ἀπομόνωση σημαίνει Θάνατος.

Ὁ Ρουμάνος ποιητής Μιχαήλ Ἐμινέσκου συνέλαβε μεγαλοφυῶς τήν γένεση τῆς Τέχνης: «Αἰώνια νέος, κουκουλωμένος στό μανδύα μου, σήκωνα ὄνειροπαρμένος τό μέτωπό μου πρός τό ἄστρο τῆς μοναξιᾶς καί δέν πίστευα ὅτι κάποτε θά μάθαινα νά πεθάνω.» Ἴδου ἡ κραυγή ἀλλά καί ὁ κλαυθμυρισμός τοῦ Ἀδάμ, πού μόλις ἔπασσε: «Δέν πίστευα ὅτι κάποτε θά μάθαινα καί νά πεθάνω.» Ἴδου ἡ Τέχνη: τό ἀσύμβατο τοῦ ἀνθρώπου μέ τόν Θάνατο, ἡ ἐξέγερσή του ἐναντίον της, ὁ πόνος του ἐξ αἰτίας της, ἀλλά καί ἡ ἀδιέξοδη παρηγοριά –ἡ παθητική «ἐκμάθηση» τοῦ «θανάτου».

Μόλις «ἔμαθε νά πεθάνει», ὁ ἄνθρωπος ξέχασε ἤδη τήν θέση τοῦ Θεοῦ στήν ζωή του. Σηκώνει τό μέτωπό του πρός τό «ἄστρο τῆς μοναξιᾶς». Ἐμεῖς πιστεύουμε ὅτι ἀκριβῶς τό σήκωμα αὐτό τοῦ μετώπου εἶναι ἡ Τέχνη. Τό μέτωπο, ὡς σύμβολο τῆς σοφίας καί τῆς δυνάμεως, δέν τρέφεται πλέον ἀπό τόν Θεό, ἀλλά αὐτο-συντηρεῖται.

«Τό ἄστρο τῆς μοναξιᾶς» ἀποτελεῖ μᾶλλον ἀπέραντη προβολή τῆς μοναξιᾶς τοῦ καθενός, μιᾶ ἀπολυτοποίηση τῆς προσωπικῆς μοναξιᾶς, ἡ ὁποία γίνεται τό κέντρο ἑνός ἀνήμερου καί ἀπέλπιδου κόσμου. Τό νέο αὐτό ἄστρο, μοναδικό καί προσωποποιημένο, ἐξαλείφει στήν συγκεκριμένη περίπτωση μέ τήν σημασία του ὅλα τά ἄλλα ἄστρα καί γίνεται καί αὐτό τόν τρόπο γιά τό συγκεκριμένο πρόσωπο τό μοναδικό σημεῖο ἀναφορᾶς σ' ὀλόκληρο τό σύμπαν, ὁ μοναδικός «φωτοδότης».

«Σήκωνα τό μέτωπό μου πρός τό ἄστρο τῆς μοναξιᾶς». Ὁχι τά μάτια, ἀλλά τό μέτωπο! Ὁ ἄνθρωπος βαδίζει ψηλαφᾷ τό φῶς μέ τό μέτωπο, σάν νά ψηλαφᾷ μέ κομμένα τά χέρια. Τά μάτια του τυφλώθηκαν πρῖν ἀπό τόσα πολλά χρόνια, πού καί ὁ ἴδιος δέν τά θυμᾶται πλέον καί δέν ἔχει καμμία ἐλπίδα νά τά ξανακερδίσει. Φανταζόμαστε μᾶλλον ἐπουλωμένες τίς ὀφθαλμικές κόγχες του. Γι' αὐτό τόν λόγο ὁ ἴδιος σηκώνει τό μέτωπο καί ὄχι τά μάτια του.

Μέ τί στόλισε ὁ ἄνθρωπος τό ἄστρο τῆς μοναξιᾶς του; Ποιό πρᾶγμα ἀξίας ὀνομάτιζε αὐτός γιά τό ὁποῖο ἀξίζει νά ζήσεις; Ἐμεῖς λέμε ὅτι ἀξίζει νά ζεῖς μονάχα γιά τά πράγματα γιά τά ὁποῖα ἀξίζει καί νά πεθάνεις. Θά δοῦμε

ὅμως ὅτι, γιά τόν ἄνθρωπο τῆς Τέχνης, τό γεγονός αὐτό δέν ἀποτελεῖ τόν σκοπό, ἀλλά ἀπλῶς μιά μέθοδο. Τό χάος καί ὁ Θάνατος κάνουν τόν σκοπό νά χάσει τήν σημασία καί τό νόημά του. Τό παράλογο πλημμυρίζει χωρίς διέξοδο τήν ὑπαρξη. Ὁ εἰκοστός αἰώνας εἶναι ὁ αἰώνας τοῦ παραλόγου, ἀρχίζοντας μέ τόν Καμύ καί τόν Σάρτρ καί μέχρι τό ἄτοπο τοῦ Εὐγενίου Ἰονέσκου, ἀλλά καί φθάνοντας μέχρι τό σημερινό ἄτοπο τῆς καταστρεπτικῆς τηλεοράσεως.

Ἄλλά μέχρι νά ἀποκτήσει κάποιο ὄνομα, τό παράλογο διαπότισε τήν παγκόσμια Τέχνη, εἴτε πρόκειται γιά τό «Ἔπος τοῦ Γιλγαμές», εἴτε γιά τόν «Ρωμαῖο καί Ἰουλιέτα» εἴτε γιά ἄλλα ἔργα, ἀναμφισβήτητα μεγαλοφυῆ, ἀπό τά ὁποῖα ὅμως ὁ Θεός ἀποσύρθηκε.

Ἀπό αὐτή τήν ἄποψη οἱ ἄνθρωποι εἶχαν δίκαιο. Διότι ἡ ἀπουσία τοῦ Θεοῦ δέν μπορεῖ νά δικαιολογηθεῖ παρά μόνο σάν παράλογο. Τά πολύ γνωστά λόγια – πού ἀποδίδονται λανθασμένα στόν Τερτυλλιανό – «πιστεύω ἐπειδή εἶναι παράλογο» εἶναι πιό εὐπρόσιτα στόν τωρινό ἄνθρωπο τοῦ αἰώνα μας, παρά γιά τόν «ἄλλοτινό» ρωμαῖο ἱστορικό.

Ὁ Θάνατος εἶναι ἡ λαιμητόμος ἡ ὁποία τυποποιεῖ ὄλους τούς πόθους μας, τόσο τούς εὐγενεῖς ὅσο καί τούς εὐτελεῖς, χωρίς καμμία διάκριση. Τό μοναδικό πρᾶγμα πού μᾶς διαφοροποιεῖ εἶναι τό ἔργο πού ἀφήνουμε πίσω μας. Ἡ διαφορά μεταξύ ἑνός θρησκευόμενου καί ἑνός ἀπίστου ἀνθρώπου ἔγκειται στό ὅτι ὁ πρῶτος ζεῖ γιά νά ἐξασφαλίζει τό μέλλον – τήν αἰωνιότητα, ἐνῶ ὁ τελευταῖος γιά νά ἐξασφαλίζει τό παρελθόν – κάποια μάταιη δόξα. Ἡ ζωή αὐτοῦ περιστρέφεται γύρω ἀπό τόν φόβο τῆς ἀφάνειας. Ὁ φόβος τῆς ἀφάνειας εἶναι ἐκεῖνος πού ἀναγκάζει τόν ἄπιστο ἄνθρωπο νά δημιουργήσει. «Ἐπίστρεψέ μου τόν ἑαυτό μου» – φωνάζει ὁ ἄπιστος ἄνθρωπος. Ἐνῶ ὁ πιστός κράζει: «Ἐμένα ἐπίστρεψέ με σ' Ἐσένα». Γι' αὐτό τόν λόγο ὁ πιστός δέν μπορεῖ νά εἶναι ἄνθρωπος τῆς Τέχνης. Διότι γι' αὐτόν ὁ σκοπός – ἡ συνάντησή δηλαδή μέ τόν Θεό – ἀκυρώνει τήν μέθοδο, δηλαδή τήν Τέχνη μέ τήν μοντέρνα της σημασία.

Ὁ ἄπιστος ἄνθρωπος δέν ἔχει σταθερές ἀρχές καί ἀκριβῶς γιά τόν λόγο αὐτό ὅ,τι ἀποτελεῖ μέθοδο γιά τόν πιστό, γιά τόν ἄπιστο γίνεται σκοπός. Αὐτός ἐγκλωβίζεται στήν μέθοδο σάν σ' ἕνα ἰστό τῆς ἀράχνης, ἕνας ἰστός τόν ὁποῖο ὁ ἴδιος προετοίμασε καί γι' αὐτό τόν ἀντιλαμβάνεται δυσκολότερα, διότι αὐτός ἀποτελεῖ μέρος τοῦ ἑαυτοῦ του. Ἡ Τέχνη (γιά τήν Τέχνη) σημαίνει ἀδυναμία νά βλέπεις μακρύτερα, ἀδυναμία νά βλέπεις τόν Θεό. Σημαίνει ἀγκύλωση στόν ἑαυτό μας.

Ὀλόκληρη ἡ Ἱστορία τῆς Τέχνης δέν εἶναι τίποτε ἄλλο παρά μιά παρέλαση κομπλεξικῶν ἀνθρώπων. Μιά παρέλαση τῆς ἀδυναμίας. Μιά κατάληψη ἐξ ἐφόδου τοῦ «χειμερινοῦ παλατιοῦ» τῆς συνειδήσεώς μας. Μιά ἐπανάσταση μέ τήν ὁποία ἡ συνείδηση ὑποχρεοῦται νά ἀναγνωρίσει ὅλα αὐτά τά συμπλέγματα («κατωτερότητας» ἢ «ἀνωτερότητας», δηλαδή μιᾶς κατωτερότητας σχεδόν ἀνεπανόρθωτης) σάν κάτι ξεχωριστό καί ἄξιο προσοχῆς.

Στά συγγράμματά του γιά τήν Τέχνη, ὁ Freud ὀνομάζει τούς ἠθοποιούς «τρελοῦς ἐπὶ τῆς σκηνῆς». Διότι ἐκεῖ συμβαίνει μιά ἀποφόρτιση τῶν συμπλεγ-

μάτων, μία στοιχειώδης απελευθέρωση. Ἡ χαρά τήν ὁποία αισθάνονται οἱ θεατές κατά τήν διάρκεια ἑνός θεατρικοῦ ἔργου ὀφείλεται στήν ταύτισή τους μέ τόν ἠθοποιό καί στήν συμμετοχή τους στά ὀρισμένα αἰσθήματα ἤ σέ κάποιες σκηνές γιά τίς ὁποῖες θά ἐντρέπονταν σέ φυσιολογική κατάσταση, πρόκειται γιά ἐκεῖνο τόν φόβο καί τήν λύπη γιά τό ὁποῖο μιλοῦσε ὁ Ἀριστοτέλης στήν «Περί Ποιητικῆς» του.

Κατά τήν ἐποχή πού ὁ Freud ἔκανε τούς ἰσχυρισμούς αὐτούς ἀκολουθώντας τόν Ἀριστοτέλη, τό νά δείξεις στό κοινό τήν γύμνια σου δέν ἐθεωρεῖτο ἀκόμη μία πράξη ἀπελευθέρωσης, ἀλλά μία παθολογική πράξη. Ἀσφαλῶς ὁ Freud ἔκανε κάποια «λογοτεχνία», μέ τήν ἔννοια πού ἀποδίδουν στόν ὄρο αὐτό οἱ ἀσήμαντοι ποιητές τῶν ἡμερῶν μας, περιγράφοντας δηλαδή τίς ὀργανικές ἔμμονες ἰδέες κάποιων ἀνθρώπων, ὅπως στήν «Περίπτωση Ντώρα» λόγου χάρη, ἀλλά ἐκεῖ ἐπρόκειτο γιά τίς σημειώσεις ἑνός ψυχιάτρου σχετικές μέ τούς ἀσθενεῖς του. Τήν σήμερον ἡμέρα οἱ αὐθεντικές αὐτές ψυχιατρικές μελέτες γράφονται ἀπό τούς ποιητές περιγράφοντας τούς ἑαυτούς τους.

Ἡ Τέχνη εἶναι λοιπόν τό φαινόμενο κατά τό ὁποῖο τά παντός εἴδους συμπλέγματα ὑπέστησαν κάποια διαδικασία ἐξευγενισμοῦ.

Μετά ἀπό 3.000 χρόνια ἱστορίας τοῦ πολιτισμοῦ, ὁ ἄνθρωπος δέν ἔχει πλέον τί νά πεῖ στόν κόσμο. Αὐτός περιστρέφεται γύρω ἀπό τό βράχο αὐτό πού ὀνομάζεται ἱστορία τοῦ πολιτισμοῦ καί βλέπει ὅτι ὁ βράχος τυγχάνει πολύ μικρότερος ἀπό τίς προσδοκίες του. Τοῦ μοιάζει μέ τό τυρί πού παραμένει στό σουρωτήρι μετά τήν ἀπόσταξη τοῦ τυρόγαλου καί τό ὁποῖο ἔγινε ἀπίστευτα μικρό ἀνατρέποντας ὅλες τίς προσδοκίες τῶν προσκεκλημένων στό δεῖπνο.

Ἀλλά ὁ ἄνθρωπος προσπαθεῖ νά ἐξάγει ἀπό τό βράχο αὐτό ἔννοιες ἱκανές νά τοῦ αὐξήσουν τήν ἀξία. Γεννιοῦνται ἔτσι οἱ κριτικοί καί οἱ θεωρητές τῆς Τέχνης. Μέ ποῖο σκοπό; Γιά νά γράψουν ὀγκώδεις τόμους καί νά μᾶς πείσουν ὅτι στίς παντοῖες αὐτές ἀνοησίες κρύβονται στήν πραγματικότητα ἔννοιες τίς ὁποῖες τό ἀνθρώπινο μυαλό δέν εἶναι ἀκόμη ὄριμο νά τίς καταλάβει.

Ἀλλά αὐτά τά ἀσήμαντα πράγματα δέν ἀποτελοῦν οὔτε τουλάχιστον τό τυρόγαλο ἀπό τό ὁποῖο μέ τό βράσιμο θά μπορούσαμε νά βγάλουμε ἔστω καί μία κούφτα ἀνθότυρο. Εἶναι δύσκολο νά συλλάβεις μέ τό νοῦ πῶς, παιδιά τῆς προσχολικῆς ἡλικίας, δημιουργοῦν στό παιχνίδι τους “ἔργα”, ἀπό τά ὁποῖα λείπει μονάχα ἡ ὑπογραφή ἑνός Σαγκάλ ἢ κάποιες φορές τοῦ Πικάσσο.

Ὅταν ὁ Θεός ἐκδιώχθηκε ἀπό τό πνευματικό κόσμο τοῦ ἀνθρώπου συνέβη μία φυσική καταστροφή κατά τήν ὁποία παραβιάσθηκε ὁ νόμος τῆς ἐσωτερικῆς του ροπῆς. Ὁ ἄνθρωπος, πού εἶναι ἕνα ὄν κατευθυνόμενο ἀπό τήν φύση του πρός τήν τελειότητα, βιώνει κάποια κρίση ἀνεπάρκειας μέσων σέ σχέση μέ τίς ἐπιδιώξεις του. Οἱ φαντασιώσεις του ξεπερνοῦν πολύ τήν δύναμη του γιά τήν πραγματοποίησή τους. Ἡ λύση ὅμως δέν ἔγκειται στήν ἀποτομή, κατά τό μοντέλο τοῦ Προκρούστη, αὐτῶν τῶν φυσικῶν ροπῶν τῆς δημιουργικῆς του φαντασίας, ἀλλά στήν ἀπεριόριστη διεξόδουση, σάν σ’ ἕνα μεταξωτό κουβάρι, στόν ἄγνωστο κόσμο πού ζοῦμε.

Τό ἄγνωστο τήν φορά αὐτή εἶναι ὁ Θεός, συγκεκριμένα Ἐκεῖνος ὁ Θεός

πού –ὦ τοῦ θαύματος– κατοικεῖ στίς καρδιές μας.

Καί ἦταν φυσικό νά συμβεῖ αὐτό, ἐφ’ ὅσον, ἤδη ἀπό τήν πώση του, ὁ Ἄδάμ βρίσκεται σέ συνεχή φυγή ἀπό τό πρόσωπο τοῦ Θεοῦ. Ὁ Ἄδάμ, πού εἶχε τήν τρέλα νά κρυφτεῖ κάτω ἀπό ἕνα θάμνο ἀπό τήν παντογνώστρια παρουσία τοῦ Θεοῦ, μπορεῖ καί σήμερα νά κρύβεται στήν σκιά ἐνός μολυβιοῦ. Ἡ Πατερική Ὁρθόδοξος Παράδοση βλέπει στήν πράξη αὐτή τοῦ Ἄδάμ μιά φρενοβλάβεια, μιά παραφροσύνη τήν ὁποία αὐτός μετέδωσε ἔπειτα σ’ ὅλους τούς ἀπογόνους του, διότι ὅλοι βρισκόμασταν (ἐν δυνάμει) στόν Ἄδάμ τήν στιγμή τῆς πώσεώς του.

Ἡ Τέχνη εἶναι ἡ ἀντίδραση τοῦ Ἄδάμ, ὁ ὁποῖος ξυπνάει μετά ἀπό τό ἀτύχημα αὐτό, ἀτύχημα ὄχι μονάχα δικό του ἀλλά ὀλοκλήρου τοῦ κόσμου. Ἡ Τέχνη εἶναι μιά ἀρρωστημένη προσπάθεια τοῦ Ἄδάμ νά ξαναφέρει στήν μνήμη του τόν Θεό, μιά καταπόνηση νά ξαναφέρνει στήν μνήμη του τίς εὐτυχισμένες του μέρες. Ἡ προσπάθεια αὐτή ἔμελλε νά ἀποτύχει μέχρι τήν ἡμέρα πού ὁ ἴδιος ὁ Θεός ἀποφάσισε νά κατεβεῖ στό ἀρρωστημένο ἀπό τήν ἀμαρτία σῶμα τοῦ Ἄδάμ καί, ἐνδυσόμενος τήν ἀρρώστια του σάν ἱμάτιο, τό ξέπλυνε στά καθαρτήρια νερά τοῦ θυσιαστικοῦ θανάτου Του, γιά νά τό ἐπιστρέψει ξανά καθαρό στό ἀγαπημένο του Ἄδάμ.

Ἴδου γιατί ἡ Τέχνη γιά τόν παλαιό Ἄδάμ ἰσοδυναμεῖ μέ τά ριγωτά ἱμάτια του φυλακισμένου, μέ «τά φύλλα» τῆς συκῆς μέ τά ὁποῖα αὐτός καλύπτει τήν γύμνια τῆς ψυχῆς του. Γιά τόν νέο Ἄδάμ, ὅμως, στόν ὁποῖο συμπεριλήφθησαν καί συμπεριλαμβάνονται πολλοί, τό ἱμάτιο τῆς ἀρρώστιας ἀντικαταστάθηκε ἀπό τό κωρίς ραφή ἱμάτιο τοῦ Χριστοῦ. Τό παράλογο, ἡ ἀρρώστια τοῦ Ἄδάμ, τήν ὁποία αὐτός αἰσθάνθηκε τήν στιγμή πού κρύφθηκε κάτω ἀπό τό θάμνο τοῦ Παραδείσου, ἔγινε μέ τόν χρόνο ἡ κύρια ἐστία τῆς καλλιτεχνικῆς του ἐμπνεύσεως. Αὐτή συντηρεῖται πολύ εὐκόλα ἰδίως σ’ ἕναν αἰῶνα κατά τόν ὁποῖο ἡ τρέλα ἔγινε κεντρικό θέμα, ὄχι μόνο στήν τέχνη κάποιων πρωτοποριακῶν κύκλων, ἀλλά ἀκόμη καί στίς δημιουργίες μεγάλων κινηματογραφικῶν ἐταιρειῶν.

Θά ἤμουν πολύ πιό πειστικός ἐάν σᾶς ἔλεγα ὅτι, στήν Ρωσία, στήν χώρα αὐτή μέ ὀπισθοδρομικά γοῦστα, πού ἀσχολεῖται δηλαδή μέ παραδοσιακά θέματα, στήν πρώτη θέση ἀκροαματικότητας βρίσκεται ἕνα ἔργο πού τιλοφορεῖται « Ἐγώ τρελάθηκα ».

Σέ μιά κοινωνία, ἡ ὁποία γνωρίζει τόν προφήτη Δαβίδ μονάχα ἀπό τό γλυπτό τοῦ Μιχαήλ Ἀγγέλου, πιστεύουμε ὅτι αὐτό ἀπό τό ὁποῖο ὑποφέρει κατά κύριο λόγο εἶναι ἡ αἴσθηση πραγματικότητας. Ἡ προσωπική ἀποξένωση τοῦ ἀνθρώπου τῆς Τέχνης προβάλλεται σταδιακά ἐπάνω στήν κοινωνία καί γίνεται ἔτσι μιά συλλογική ἀποξένωση. Τά μεταμοντέρνα μουτζουρώματα, τά ὁποῖα πρῖν ἀπό δέκα χρόνια προξενοῦσαν ἀηδία σέ ὁποιοδήποτε φυσιολογικό ἄνθρωπο, βρίσκονται σήμερα σέ ὅλα τά ἐξώφυλλα τῶν τετραδίων καί τῶν σχολικῶν ἐχειριδίων ἢ κολλημένα ὡς αὐτοκόλλητα στά ψυγεῖα. Ἀκόμη περισσότερο, οἱ τάπητες μέ παρόμοια μοτίβα, τά ὁποῖα μιμοῦνται τούς μουτζουρωμένους τοίχους ἢ τούς φράκτες τῶν πόλεων, τίς δημοτικές τουαλέτες, διακοσμοῦν φυσιολογικά τούς τοίχους τῶν διαμερισμάτων. Ἐπάνω δέ στά αὐτοκίνητα κάποια αὐτοκόλ-

λητα πού μιμοῦνται μιά σταγόνα βαφῆς πού ἔπεσε κατά λάθος! Δέν θά μιλήσω γιά τά ρούχα πού φορᾶνε ὄχι μόνο οἱ νέοι ἀλλά καί οἱ συνταξιῶχοι!

Μέχρι πρὶν ἀπὸ μερικά χρόνια ὁποιοσδήποτε νέος θά θεωροῦσε μεγάλη ντροπή ἐάν κυκλοφοροῦσε μέ σχισμένα παντελόνια, ἐνῶ σήμερα τά σχίζει μόνος του. Ὅχι μόνο οἱ γυναῖκες, ἀλλά καί οἱ ἄνδρες βάφονται σάν τόν κλόουν. Πρὶν μερικά χρόνια, τό νά ἔβγαине κάποιος στό δρόμο μέ τό λουκάνικο στό χέρι ἐθε-ωρεῖτο χοντροκοπιά, ἐνῶ σήμερα βγαίνουν καί μέ τηγανητές πατάτες καί περηφα-νεύονται!

Κάτω ἀπὸ τά μάτια μας καί μέ τή συμμετοχή μας συμβαίνει μιά συλλογική ἀλλοτρίωση. Ζοῦμε ἀνάμεσα σέ πινακίδες πού διαφημίζουν γυναικεῖες σερβιέτες καί προφυλακτικά. Κοιτάζουμε μέ θαυμασμό πῶς στήν τηλεόραση μιά γυναίκα ξυρίζει τίς τρίχες τῶν ποδιῶν της ἢ σκαλίζει τήν τερηδόνα τῶν δοντιῶν της. Πέ-σαμε τόσο χαμηλά στήν μιζέρια, πού δέν ντρεπόμαστε γιά πράγματα γιά τά ὁποῖα κάποτε ἀκόμη καί ἡ σύζυγος ντρεπόταν νά μιλήσει στόν ἄνδρα της. Πρὶν εἴκοσι περίπου χρόνια, ὅλα αὐτά ἀποτελοῦσαν σκηνές ἀπὸ κάποια γαλλική κωμωδία, ἐνῶ σήμερα ἀποτελοῦν τήν ἴδια τήν ζωή μας. **(Στό ἐπόμενο τεῦχος τό Β΄ μέρος)**

Μετάφραση: π. Ἡλίας Φρασιέας

ΑΠΟΣΤΑΓΜΑΤΑ ΟΜΙΛΙΩΝ-ΣΥΖΗΤΗΣΕΩΝ

**μέ θέμα τίς «ΕΞΟΜΟΛΟΓΗΣΕΙΣ» τοῦ Ἁγ. Αὐγουστίνου
καί Ὁμιλητή τόν π. Βασίλειον Βολουδάκη**

Οἱ ὁμιλίες-συζητήσεις μέ ὄδηγό τό ἀνωτέρω βιβλίον τοῦ ἁγίου Αὐγουστίνου συνεχίζονται στήν Πνευματική μας Ἔστια. Θά συνεχίσουμε στό σημείωμά μας αὐτό τήν παράθεση ἀποσταγ-μάτων τῆς ἀναλύσεως τοῦ π. Βασιλείου στή γενική θεματική ἐνότητα «ΤΑ ΧΡΟΝΙΑ ΤΗΣ ΠΛΑΝΗΣ» τοῦ τέταρτου βιβλίου.

Ὁ ἄνθρωπος στήν πλάνη εἶναι καί θῦμα καί θύτης

Ὁ ἅγιος Αὐγουστίνος καταδικάζει τό εἶδος τοῦ βίου, πού διή-γε (καί εἰδικότερα τίς δύο ἐκφάνσεις του, τοῦ δημόσιου, ὅσον ἀφορᾶ στίς σπουδές καί τή γνώση –μέ τό μάταιο κυνήγι τῆς δημοτικότητας καί τῆς ἀποδοχῆς, σέ συνδυασμό μέ τίς γήϊνες ἀπολαύσεις– καί τοῦ ἰδιωτικοῦ, πού ἀφοροῦσε στήν προσήλωσή του στήν ψεύτικη θρησκεία τῶν μανιχαίων) καί τοῦ ὁποίου αὐτός καί οἱ φίλοι του ἦσαν θύματα. Ἦταν, ὅμως οἱ φίλοι του καί δικά του θύματα γιατί ὁ κάθε ἄνθρωπος

συναναστρεφόμενος μέ τόν ἄλλο μεταδίδει καί τήν ἀλήθεια καί τήν πλάνη. Ἐάν ὁ ἄνθρωπος εἶναι ἀληθινός, δέχεται τήν ἀλήθεια καί μεταδίδει τήν ἀλήθεια, ἄν εἶναι ψεύτικος δέχεται τήν πλάνη καί μεταδίδει τήν πλάνη. Ἔτσι, λοιπόν, εἶναι καί θῦμα γιατί δέχεται τήν πλάνη καί θύτης γιατί μεταδίδει τήν πλάνη.

«Μάγοι καί ἀστρολόγοι»

Ὁ ἅγιος Αὐγουστῖνος θίγει, σ' αὐτό τό κεφάλαιο, ἕνα θέμα πού στίς μέρες μας εἶναι πολύ ἐπίκαιρο, ἀφοῦ πολλοί ἄνθρωποι καταφεύγουν σέ μάγους καί ἀστρολόγους γιά διάφορους λόγους. Ἀρχίζει μέ τήν πρόταση πού τοῦ ἔκανε ἕνας οἰωνοσκόπος γιά νά τόν ὀδηγήσει ἐπί πληρωμῇ στή νίκη σέ ἕνα διαγωνισμό δραματικῆς τέχνης.

Αὐτό ζητοῦν πολλοί ἀπό τούς ἀστρολόγους. Νά τούς ἐξασφαλίσουν τή νίκη, τήν ἐπιτυχία, νά παντρευτοῦν τόν τάδε ἢ τήν τάδε, νά κερδίσουν τό λαχεῖο, νά βροῦν μία θέση, νά βγάλουν τό μάτι τῆς γειτόνισσας, κ.λ.π.. Ἐπιστρατεύουν, δηλαδή, τό διάβολο γιά βοήθεια, ὄχι τόν Θεό. Πόσο χαζός, πόσο ρηχός πρέπει νά εἶναι κανείς γιά νά χαίρεται πού νίκησε μέ τέτοιο τρόπο! Νά ξέρει ὅτι πλήρωσε κάποιον γιά νά ἐνεργοποιήσῃ τό διάβολο καί νά βραχυκυκλώσῃ ἕναν ἄλλο ἄνθρωπο, πῶς ἄξιο καί νά βγεῖ πρῶτος καί νά πεῖ ὅτι νίκησε. Σπουδαῖο! Δηλαδή κάνεις τόσες βρωμιές γιά νά βγεῖς τελικά πῶς βρώμικος. Ἀπό ποιά πλευρά μπορείς νά τό ἐξετάσεις καί νά πεῖς ὅτι κάποιο κέρδος ὑπάρχει; Ἡ μόνη περίπτωση εἶναι νά βγεῖς πρῶτος καί νά κερδίσεις μία θέση καί νά βγάλεις χρήματα. Μπορεῖς, ὅμως, νά κοιμᾶσαι ἡσυχος, νά ἔχεις ψηλά τό κεφάλι, καθαρό τό μέτωπο, νά νουθε-τήσεις τά παιδιά σου, τούς ὑπαλλήλους σου, τούς διπλανούς σου; Δέν ἀχρηστεύεσαι οὐσιαστικά; Τελικά «ἐπ' ἄρτον μόνο ζήσεται ἄνθρωπος»; Μόνο δηλαδή νά φᾶμε, νά κερδίσουμε, νά φτιάξουμε ἕνα μεγάλο σπίτι καί μετά νά μποῦμε, ἐμεῖς τά «πτώματα», μέσα. Νά βάλουμε τή δυστυχία μας σέ μία εὐρυχωρία! Πόσο λεβέντης, τελικά, εἶναι ὁ φτωχός πού, ζώντας μέ ἐλάχιστα, δέν μπορεῖ νά βαστάξῃ τή χαρά του καί λέει: «Παναγία μου, πάρε τή χαρά μου γιατί δέν ἀντέχω» καί ἐμεῖς οἱ ὑπόλοιποι θέλουμε, παίρνουμε, τρώμε καί τά σπίτια μας εἶναι μαυσωλεῖα καί οἱ ψυχές μας νεκρές. Μᾶς ἐνδιαφέρει ἡ γνώμη τῶν ἄλλων, ζοῦμε γιά τό τί θά ποῦνε οἱ ἄλλοι. Κι αὐτό εἶναι πλάνη. Ἐνας σωστός καί σοβαρός ἄνθρωπος δέν καταδέχεται τή νίκη μέ πλάγιους τρόπους γιατί αὐτό πού μετράει γι' αὐτόν εἶναι ἡ ἀλήθεια. Θεωρεῖ ὅτι ἐφ' ὅσον δέν ἀξίζει τή νίκη αὐτή, δέν ἀξίζει νά εἶναι

νικητής.

Ἄλλά καί ἀπό ἄλλη πλευρά οἱ ἄνθρωποι δέν εἶναι χαζοί. Ξέρουν ποιός ἀξίζει καί ποιός δέν ἀξίζει. Κάποιος σοφός ἄνθρωπος εἶπε: «τό τί εἶσαι μπορεῖς νά τό ἀποδείξεις ἀνά πᾶσα στιγμή. Τό τί δέν εἶσαι, εἶναι δύσκολο νά τό ἀποδείξεις»!

Ὁ ἄνθρωπος μέ ποιότητα διαφέρει καί στήν ἁμαρτία του

Ὁ ἅγιος Αὐγουστίνος, ἀκόμα καί μέσα στήν πλάνη του, ἀρνήθηκε μία νίκη μέ πλάγια μέσα, μέσω δηλαδή δαιμονικῶν τελετουργιῶν. Ὁδηγούμαστε, λοιπόν, στή διαπίστωση ὅτι ὁ ἄνθρωπος πού ἔχει ποιότητα, ἀκόμα καί στήν ἁμαρτία του διαφέρει ἀπό τούς ἄλλους ἀνθρώπους. Ὅταν ἁμαρτάνει, ἡ ἁμαρτία του εἶναι ἄλλης ποιότητος, δέν εἶναι χυδαία. Ὁ ἄνθρωπος χρυσάφι οὔτε στήν πλάνη ἀλλάζει. Τό βαθύτερο εἶναι του δέν ἀχρηστεύεται γιατί, ἀλλιῶς, δέ θά ὑπῆρχε μετάνοια. Ὡς ἐκ τούτου, πρέπει νά ζητήσουμε ἀπό τό Θεό συγχώρηση καί νά τόν εὐχαριστήσουμε πού ἐπιτρέπει στό διάβολο νά μᾶς πειράξει καί νά μᾶς ἀλλοιώσει ὡς ἐκεῖ, ὅμως, πού δέν ἀγγίζει τό βαθύτερο εἶναι μας γιατί τή σφραγίδα τοῦ καλοῦ ἢ τοῦ κακοῦ τή βάζουμε μόνοι μας. Ἄν τήν ἔβαζε κάποιος ἄλλος, θά εἶχε αὐτός τήν εὐθύνη καί ἐμεῖς θά εἶχαμε ἀπαλλαγῆ. Παρ' ὅλο πού ὁ ἅγιος Αὐγουστίνος δημιούργησε σχέση καί οἰκογένεια ἔξω ἀπό τήν εὐλογία τοῦ Θεοῦ καί τήν ἐκκλησία καί κατέφυγε σέ πλανεμένους, στούς Καθαρούς, δηλαδή στούς αἰρετικούς τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, ἡ ποιότητα τῆς ψυχῆς του διατηρήθηκε. Καί ὅταν τοῦ πρότειναν νά πληρώσει γιά νά βγεῖ πρῶτος στό διαγωνισμό δέν καταδέχτηκε τέτοια κατάντια. Σήμερα οἱ ἄνθρωποι, ἐπειδή χάσανε τήν ἀξιοπρέπειά τους, καμαρώνουν πού βραβεύονται μέ τέτοιους τρόπους καί πολλά ἀπό τά βραβεῖα πού δίνονται εἶναι μιά ντροπή, ἕνα διαρκές ἀλισβερίσι. Ὅποιος θέλει νά ξεχωρίσει, ἀλλά ταυτόχρονα νά διατηρήσει τήν προσωπικότητά του ἀτόφια καί νά μὴ συμβιβασθεῖ, δέν τιμᾶται. Ἐξομολογεῖται ὁ ἅγιος Αὐγουστίνος ὅτι ἀρνήθηκε τότε νά πέσει στό πειρασμό τῆς ἐξαγορασμένης νίκης ὄχι γιά τό Θεό ἀλλά γιά τήν ἀξιοπρέπειά του. Βλέπετε τήν ταπείνωσή του! Ὅμως, ἀκόμα κι ὅταν διασώζουμε κάποια στοιχεῖα καίρια τοῦ χαρακτήρα μας, ὅπως τήν ἀξιοπρέπειά μας, αὐτό δείχνει ποιότητα ψυχῆς, προσφέρουμε μιά βάση στό νά ἀνταποκριθεῖ εὐεργετικά γιά μᾶς ὁ Θεός.

Ἄννα Μανωλάκη

Δικηγόρος

Ο ΚΟΣ ΚΑΠΟΙΟΣ ΚΑΙ Ο ΚΟΣ ΤΙΠΟΤΑ!

Μέ μεγάλη έκπληξη διάβασα τις τελευταίες μέρες ότι, ένας από τους μεγαλόσημους πολιτικούς του κυβερνώντος κόμματος, ονόμασε –δίνοντας μαθήματα “ιπποτικής ευγένειας”– έναν από τους “πεσμένους” αντιπάλους του, Κύριο Τίποτα!

Καί μου ήρθε στο νοῦ ἡ ἱστορία πού γράφεται στό συναξάρι του ἁγίου Λαζάρου, του τετραήμερου φίλου του Κυρίου μας. Ὁ ἅγιος Λάζαρος, γράφεται, ὁ ὁποῖος ἐγνώρισε ἀπό ἴδια πείρα τί ἐστὶ θάνατος, μετὰ τὴν ἀνάστασή του ἀπὸ τὸν φίλο του καὶ Κύριό μας, δέν γέλασε ποτέ ξανά. Μόνον μιά φορά, ἐνῶ βρισκόταν στὴν Κύπρο, μεϊδιάσε, ὅταν εἶδε ἕνα κλέφτη στὴν ἀγορά νὰ κλέβει ἕνα πῆλινο κανάτι, καὶ εἶπε: «ἰδοῦ, ὁ ἕνας πηλός, κλέβει τὸν ἄλλο πηλό!»

Αὐτό τό μεϊδιάμα του ἀνθρώπου πού εἰδικεύτηκε στὴ σύγκριση τῆς ἀνθρώπινης ζωῆς μέ τό θάνατο, μου ἤρθε στό νοῦ ὅταν διάβασα αὐτό τό σχόλιο. Τό ἕνα Τίποτα πού νομίζει πὼς εἶναι Κάποιος, ἀποκαλεῖ τὸν ἄλλον Τίποτα! Βέβαια, ἴσως ὁ κύριος πού κοιτάζει “ἀφ’ ὑψηλοῦ” τοὺς ἄλλους, νὰ μιλάει ἀπὸ τὴν αὐτοπεποίθηση πού ἀντλεῖ ἀπὸ τό ἰσάξιο μέ φαλαινοθηρικοῦ ἐκτόπισμά του, στό ὁποῖο, ἂν προσθέσεις καὶ τό ἐκτόπισμα τῆς ἀλαζονείας του, προκαλεῖ ὄντως δέος!

Ἄν ὅμως στραφεῖ κανεὶς στὴν ἱστορία του κόσμου καὶ δεῖ πόσοι ἀνθρώποι πού νόμισαν ὅτι ἦσαν κάτι τό σπουδαῖο –“κάποιον τι”, ὅπως λέει χαρακτηριστικά ὁ ἅγιος Νικόδημος– κατέληξαν στὴν κοινὴ κατοικία ὅλων μας, τό μικρὸ κομματάκι γῆς, τότε ὅπωςδήποτε θὰ μεϊδιάσει μέ τό μεϊδιάμα του ἁγίου Λαζάρου: ὁ ἕνας πηλός, κάνει τό σπουδαῖο στὸν ἄλλο πηλό. Καί, πὸ συγκεκριμένα, τό ἕνα Τίποτα χλευάζει τό ἄλλο Τίποτα. Τό ἕνα Τίποτα, ὑποτιμᾷ τό ἄλλο Τίποτα. Τό ἕνα Ἀπόλυτο Κενό, ὑποτιμᾷ τό ἄλλο Ἀπόλυτο Κενό.

Φανταστεῖτε, λοιπόν, ἂν εἴμαστε θεοὶ στὴ θέση του Θεοῦ, τί θὰ λέγαμε καὶ τί θὰ κάναμε ὁ ἕνας στὸν ἄλλον!...

Νινέττα Βολουδάκη

ΕΝΟΡΙΑΚΕΣ ΕΙΔΗΣΕΙΣ

- * **Ἡ Δευτέρα Θεία Λειτουργία** θὰ ἐπαναρχίση τὴν **1 Νοεμβρίου**. Ἐπίσης, Δευτέρα Θ. Λειτουργία θὰ τελεσθῆ σὺς **22 Νοεμβρίου**.
- * **Ρουμανικὴ Θεία Λειτουργία** θὰ πραγματοποιηθῆ τὶς Κυριακὲς **15** καὶ **29 Νοεμβρίου**.
- * **ΠΑΝΗΓΥΡΙΖΕΙ** τὸ Ἱερό μας Παρεκκλήσιο τοῦ Ἀγ. Νεκταρίου μὲ σειρά Ἱερῶν Ἀκολουθιῶν κατὰ τὶς ὁποῖες θὰ τεθῆ εἰς προσκύνησιν τὸ φυλασσόμενο στὸ Ναό μας Ἱερό Λείψανον τοῦ Ἀγίου. Τὸ Πρόγραμμα τῶν Ἱ. Ἀκολουθιῶν ἔχει ὡς ἐξῆς:

Κυριακὴ 8 Νοεμβρίου:

Πανηγυρικός Ἐσπερινός **6⁰⁰** μ.μ.

Δευτέρα 9 Νοεμβρίου:

Πανηγυρική Θ. Λειτουργία: **7⁰⁰ - 10⁰⁰**

Λιπάνευση Ἱ. Εἰκόνας: **5⁰⁰** μ.μ.

Ἐσπερινός ἀποδόσεως: **5¹⁵** μ.μ.

Ἀπὸ ἐτῶν ὑπάρχει συνήθεια στὸ Ναό μας νὰ προσφέρεται στοὺς πιστοὺς ἓνα μικρὸ κέρασμα-εὐλογία μετὰ τὸ τέλος τῆς πρωϊνῆς Θ. Λειτουργίας.

- * **Ὁ Ἅγιος Κωνσταντῖνος ὁ Ὑδραῖος** τιμᾶται στὸν τρισυπόστατο Ἱ. Ναό μας, διότι τὸ δεξιὸ κλίτος τοῦ Ναοῦ εἶναι ἀφιερωμένο σ' αὐτόν. Ἡ ἐορτὴ του, **14** Νοεμβρίου, συμπίπτει μὲ τὴν ἐορτὴ τοῦ Ἀγίου Ἀποστόλου Φιλίππου. Τὸ Ἀπόγευμα **13** Νοεμβρίου, σὺς **5⁰⁰** μ.μ., θὰ τελεσθῆ Μέγας Ἐσπερινός καὶ τὸ πρωῖ τοῦ Σαββάτου **14** Νοεμβρίου πανηγυρική Θ. Λειτουργία **7⁰⁰-10⁰⁰** π.μ.

Στὸν Ἐσπερινὸ ἀλλὰ καὶ σὴν Θ. Λειτουργία θὰ ἐκτεθοῦν εἰς προσκύνησιν ἱερόν λείψανον τοῦ ἁγίου νεομάρτυρος Κωνσταντίνου τοῦ Ὑδραίου, τὸ ὁποῖο εἶναι κτῆμα τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ μας καὶ ἀναπαύεται διαρκῶς στὸν Οἶκο τοῦ ἁγίου καὶ ἀγιάζει τὴν ἐνορία μας.

- * Στὴν **ΑΓΙΑ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ** εἶναι ἀφιερωμένο τὸ δεύτερο παρεκκλήσιό μας, στὸν περίβολο τῆς Ἐκκλησίας μας, δίπλα στὸν Ἅγιο Νεκτάριο. Ἐκεῖ θὰ τελέσουμε τὸν πανηγυρικὸ Ἐσπερινὸ τῆς ἐορτῆς τῆς, σὺς **5⁰⁰** τὸ ἀπόγευμα τῆς Τρίτης **24** Νοεμβρίου. Τὸ πρωῖ τῆς Τετάρτης **25** Νοεμβρίου ἡ Θ. Λειτουργία θὰ τελεσθῆ στὸ παρεκκλήσιο τοῦ Ἀγίου Νεκταρίου, διότι ὁ κῶρος τοῦ ἐορτάζοντος παρεκκλησίου εἶναι μικρὸς καὶ οἱ ἐκκλησιαζόμενοι πολλοί. Συγχρόνως, ὁμως, τὸ παρεκκλήσιο τῆς Ἀγ. Αἰκατερίνης θὰ εἶναι ἀνοικτὸ καὶ ὅσοι βρίσκονται σ' αὐτό θὰ ἀκροῶνται τὴν Θ. Λειτουργία ἀπὸ τὰ ἦχεῖα τοῦ παρεκκλησίου.

ΣΑΡΑΝΤΑΛΕΙΤΟΥΡΓΟ ΓΙΑ ΤΑ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ

Από τις 15 Νοεμβρίου αρχίζει η νηστεία των Χριστουγέννων και καλούμεθα όλοι σε πνευματική έγρηγορση. Για να ένισχυθοῦμε ψυχικά, θά τελεῖται καθημερινά στον Ναό μας Θ. Λειτουργία, τό γνωστό, δηλαδή, στους πιστούς μας Σαρανταλείτουργο τῶν Χριστουγέννων. Στις καθημερινές αὐτές Θ. Λειτουργίες θά μνημονεύονται τὰ ὀνόματα τῶν ζώντων καί τῶν κεκοιμημένων, πού θά μᾶς φέρουν οἱ χριστιανοί μας.

Καλή δύναμη στόν πνευματικό μας ἀγῶνα!

Η ΕΝΟΡΙΑ ΩΣ ΣΠΟΥΔΑΣΤΗΡΙΟ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΚΑΤΗΧΗΣΕΩΣ

Ὁμιλίες μέ σκοπό νά βοηθηθοῦμε στήν πνευματική μας ζωή γίνονται στήν ἐνορία μας:

* Κάθε **ΚΥΡΙΑΚΗ** πρωί, μετά τήν Θ. Λειτουργία, ἀπό τίς 11³⁰ ἕως τίς 1³⁰ τό μεσημέρι, στήν Πνευματική μας Ἑστία (ὁδός Μαυρομικήλη 96), μέ γενικό θέμα **«Τό βιβλίο “Ἐξομολογήσεις” τοῦ Ἁγίου Αὐγουστίνου, διάγνωση καί θεραπεία τῶν προβλημάτων τῆς ἀνθρώπινης ψυχῆς»**.

Κατά τήν διάρκεια τῆς ἀναπόξεως τοῦ θέματος γίνεται διάλογος μέ τούς ἀκροατές.

Πρό τῆς ἐνάρξεως τῆς ὁμιλίας παρατίθεται δωρεάν ἕνα μικρό πρόγευμα

πρός ἀναψυχήν τῶν προσερχομένων εὐθύς μετά τή Θ. Λειτουργία.

* Κάθε **ΤΡΙΤΗ 6 - 7 μ.μ.** ΘΕΟΛΟΓΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ, μέ γενικό θέμα: **«Προσεγγίζοντας τόν Ἅγιο Κωνσταντῖνο τόν Μέγα, μέσα ἀπό τά κείμενά του καί τά γεγονότα τῆς ζωῆς του»**.

Η ΣΧΟΛΗ ΓΟΝΕΩΝ γίνεται ἀμέσως μετά, **7 - 8 μ.μ.** Φέτος συζητοῦνται ἐρωτήματα καί προβλήματα πού θέτουν οἱ γονεῖς.

Ἐπεύθυνος Συνάξεων: π. Βασίλειος Βολουδάκης.

* Κάθε **ΤΕΤΑΡΤΗ** ἀπόγευμα, στό Παρεκκλήσιο τοῦ Ἁγ. Νεκταρίου μετά τόν Ἑσπερινό καί τήν Παράκληση οἱ ὁμιλίες ἔχουν γενικό θέμα: **«Θέματα ἀπό τήν Παλαιά καί τήν Καινή Διαθήκη»**.

Ἐπεύθυνος-Συντονιστής: π. Φίλιππος Μίαρης.

